

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 681)

**Türkiye Cumhuriyeti ile Lüksemburg Büyük Dükalığı
Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte
Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma
Anlaşmasının ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun
Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu
Raporu (1/914)**

Not : Tasarı, Başkanlıkça Plan ve Bütçe ile Dışişleri komisyonlarına havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

21.10.2004

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-101-975/4921

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 4.10.2004 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti ile Lüksemburg Büyük Dükalığı Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GEREKÇE

Türkiye ile Lüksemburg arasındaki ekonomik, ticari, sosyal ve kültürel ilişkilerin geliştirilmesi, her iki Devletin de refahına katkıda bulunacaktır. İki ülke arasındaki ilişkilerin geliştirilmesinde çifte vergilendirme nedeniyle ortaya çıkan sorunların çözümü önem arz etmektedir. Bu amaçla, Türkiye Cumhuriyeti ile Lüksemburg Büyük Dükalığı arasında 9 Haziran 2003 tarihinde Ankara'da "Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması" imzalanmıştır.

Anlaşma ile kişilerin aynı gelir üzerinden iki Devlette birden vergilendirilmesinin (çifte vergilendirme) önlenmesi amaçlanmaktadır. Bu amacı sağlamak üzere vergileme hakkı, gelir unsurları itibarıyla ikamet edilen veya kaynak Devletlerden birine bırakılmakta veya bu mümkün olmazsa iki Devlet arasında paylaşılmaktadır. Böylece, Âkit Devletlerden birinde yatırım yapan teknoloji veya hizmet sunan diğer Devlet mukimlerinin o Devletin mükelleflerine göre daha ağır vergilendirilmesine engel olunmakta ve teşebbüslerin risk almadan önce ileride karşılıklarına çıkacak her türlü vergi ile ilgili mükellefiyeti hesaplayabilmeleri sağlanmaktadır. Çifte vergilendirmenin Âkit Devletlerde önlenmesi ile Lüksemburglu yatırımcılar için Türkiye, Türk yatırımcılar için ise Lüksemburg daha cazip yatırım alanları olarak görülecektir.

Anlaşmanın kapsamına aldığı vergiler açısından çifte vergilendirmenin ve vergi kaçakçılığının nasıl önleneceği ve muhtelif gelir unsurlarının vergilendirilmesine ilişkin ilkeler ve düzenlemeler, ilişikte yer alan Anlaşmanın madde gerekçelerinde ayrıntılarıyla açıklanmıştır.

ANLAŞMA MADDELERİNİN GEREKÇELERİ

“Türkiye Cumhuriyeti ile Lüksemburg Büyük Dükalığı Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alman Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması” 31 madde ile Protokol'den meydana gelmiştir. Anlaşma ve Protokol maddelerinin gerekçeleri aşağıda belirtilmiştir.

Madde 1.- Kapsanan Kişiler

Madde hükmü gereğince bu Anlaşma, Âkit Devletlerden birinin veya ikisinin mukimi olan kişilere uygulanacaktır.

Diğer bir ifade ile bu Anlaşma, milliyet farkı gözetilmeksizin Âkit Devletler (Türkiye ve Lüksemburg) den birinde veya ikisinde mukim olan kişileri kapsamına almaktadır.

Madde 2.- Kapsanan Vergiler

Bu madde, Anlaşmanın kavradığı vergilerin belirlenmesinde ve tarifinde açıklığı temin etme amacını gütmektedir.

Maddenin 1 inci fıkrası, Anlaşmanın, ne şekilde alındığına bakılmaksızın bir Âkit Devlette, politik alt bölümlerinde veya mahalli idarelerinde gelir ve servet üzerinden alınan vergilere uygulanacağını belirtmektedir.

2 nci fıkra, gelir ve servet üzerinden alınan vergilerin kapsamını belirlemektedir.

3 üncü fıkrada, Anlaşmanın Âkit Devletlerdeki mevcut vergilerden hangilerine uygulanacağı belirtilmektedir. Anlaşma kapsamına giren vergilerin; Türkiye Cumhuriyeti'nde gelir ve kurumlar vergileri ile gelir ve kurumlar vergisi üzerinden alınan fon payı; Lüksemburg'da ise gerçek kişilerden alınan gelir vergisi, kurumlar vergisi, servet vergisi, toplumsal, ticaret vergilerinden ibaret olduğu belirtilmiştir.

4 üncü fıkra, Anlaşmanın imza tarihinden sonra mevcut vergilere ilave olarak veya onların yerine alınacak ve mevcut vergilerle aynı nitelikte olan veya onlara önemli ölçüde benzeyen vergilerin de Anlaşma kapsamına gireceğini hükme bağlamakta, ayrıca Âkit Devletlerin yetkili makamlarının, ilgili vergi yasalarında yaptıkları önemli değişiklikleri birbirlerine bildirmelerini öngörmektedir.

Madde 3.- Genel Tanımlar

Bu maddede, Anlaşmada kullanılan terimlerin yorumu için gerekli genel tanımlar yer almaktadır.

Söz konusu maddede sırasıyla “Lüksemburg”, “Türkiye”, “Bir Âkit Devlet” ve “Diğer Âkit Devlet”, “Vergi”, “Kişi”, “Şirket”, “Kayıtlı merkez”, “Vatandaş”, “Bir Âkit Devletin Teşebbüsü” ve “Diğer Âkit Devletin Teşebbüsü”, “Yetkili Makam” ve “Uluslararası Trafik” terimlerinin tanımı yer almaktadır.

Maddenin 2 nci fıkrasında, Anlaşmada tanımlanmamış terimlerin, Âkit Devletlerin iç mevzuatlarında öngörülen anlamları taşıdığı belirtilmiş ve Anlaşmada boşluk kalmaması sağlanmıştır.

Madde 4.- Mukim

Âkit Devletlerin vergileme yetkisi, Anlaşmanın birçok maddesinde doğrudan doğruya “mukim” kavramına göre çözümlenmektedir. Bu çerçevede, gerçek ve tüzel kişilerin hangi Devletin mukimi addedileceği hususu büyük bir önem arz etmektedir.

Maddenin 1 inci fıkrasında, gerçek ve tüzel kişiler arasında ayırım yapılmaksızın, Anlaşmanın amaçları bakımından: bir Âkit Devletin mukimi, o Devletin mevzuatı gereğince ev, ikametgâh, kanuni merkez (kayıtlı merkez), yönetim yeri veya benzer yapıda diğer herhangi bir kriter nedeniyle vergi mükellefiyeti altına giren kişi "mukim" addedilmektedir. Gelir Vergisi Kanunumuz Türkiye'de yerleşmiş gerçek kişileri, Kurumlar Vergisi Kanunumuz ise kanuni veya iş merkezi Türkiye'de bulunan kurumları tam mükellef addedtiğinden, 1 inci fıkra hükmüyle vergi hukukumuzun tam bir paralellik sağlanmaktadır.

2 nci fıkrada, gerçek kişilerin 1 inci fıkrada belirtilen kriterler nedeniyle her iki Devletin de mukimi addedilmesi halinde, bu kişilerin hangi kıstaslar kullanılmak suretiyle yalnızca bir Devletin mukimi addedileceği hususu çözümlenmektedir.

3 üncü fıkrada ise, gerçek kişi dışında kalan kişilerin her iki Devletin de mukimi olması halinde, mukimliğin tayininde bu kişinin etkin yönetim yerinin bulunduğu Âkit Devletin mukimi kabul edileceği; şayet bu kişinin etkin yönetim yeri belirlenemezse bu Anlaşmanın amaçları bakımından hangi Devletin mukimi kabul edileceğini Âkit Devletlerin yetkili makamlarının karşılıklı anlaşma yoluyla çözümleneceği hükme bağlanmıştır.

Madde 5.- İşyeri

İşyerinin tanımına ilişkin bu madde son derece önemlidir. Bilindiği üzere, Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarımız, dar mükellefler açısından ticari kazancın Türkiye'de elde edilmiş sayılması için, kazanç sahiplerinin Türkiye'de işyerinin bulunmasını veya daimi temsilci bulundurmasını ve kazancın bu yerlerde veya bu temsilciler vasıtasıyla yapılan işlerden doğmasını şart koşmaktadır. Aynı şekilde, Anlaşmanın 7 nci maddesinde de yalnızca işyerine atfedilebilen ticari kazancın kaynak Devlette vergilendirilebileceği prensibi getirilmiştir.

7 fıkra halinde düzenlenen bu maddede, hangi durumlarda bir işyerinin oluşup oluşmayacağı hususu bütün ayrıntılarıyla açıklanmaktadır.

1 inci fıkrada, "işyeri" teriminin genel bir tanımı yapılmaktadır.

2 nci fıkrada, kapsama özellikle dahil edilen işyerlerine örnekler verilmektedir ki bunlar; yönetim yeri, şube, büro, fabrika, atölye, maden ocağı, petrol veya doğal gaz kuyusu, taşocağı veya doğal kaynakların çıkarıldığı yerlerdir.

3 üncü fıkrada, süresi altı ayı aşan bir inşaat şantiyesi, yapım, montaj veya kurma projesi ya da bunlarla ilgili gözetim faaliyetlerinin de bir işyeri oluşturacağı belirtilmiştir.

4 üncü fıkrada, işyeri kapsamı dışında kalan hususlar belirtilmiştir.

5 inci fıkrada, daimi temsilcilik düzenlenmiştir. Fıkraya göre, işe ilişkin sabit bir yerden 4 üncü fıkra hükmü çerçevesinde yürütülen faaliyetler hariç olmak üzere, bir kişi diğer Âkit Devletin bir teşebbüsü adına mukavele akdetme yetkisine sahip olur ve bu yetkisini düzenli olarak kullanırsa veya böyle bir yetkisi olmamasına rağmen malların veya ticari eşyanın satışı ile ilgili her türlü faaliyeti yerine getirildiğinin kanıtlanması şartıyla, teşebbüs adına düzenli sevk ettiği mallardan veya ticari eşyadan ilk bahsedilen Devlette mutaden mal veya ticari eşya stoku bulundurması halinde temsil ettiği teşebbüs, bu Devlette bir işyerine sahip kabul edilecektir.

Anlaşmada işyeri ve daimi temsilci ayrı ayrı maddelerde düzenlenmeyip, her ikisi de "işyeri" maddesinde düzenlendiğinden, bu fıkra hükmüyle, Gelir Vergisi Kanunu'nun dar mükelleflerin ticari kazançlarının Türkiye'de vergilendirilmesine imkân tanıyan daimi temsilcilğe ilişkin hükümleri de Anlaşmaya yansıtılmış olmaktadır.

6 ncı fıkra, bir Âkit Devlet teşebbüsünün diğer Âkit Devlette, kendi işlerine olağan şekilde devam etmeleri şartıyla, işlerini yalnızca kendi işlerine olağan şekilde devam eden bir simsar, genel komisyon acentası veya bağımsız statüye sahip bir acente vasıtasıyla yürütmesi halinde işyerinin var sayılmayacağını öngörmektedir.

7 nci fıkrada ise, iki ayrı Âkit Devlette mukim olan şirketlerin birbirlerini kontrol etmesinin, bunlardan herhangi birinin diğeri için bir işyeri oluşturmayacağı hükme bağlanmıştır.

Madde 6.- Gayrimenkul Varlıklardan Elde Edilen Gelir

Bu madde, yalnızca gayrimenkul sermaye iratlarını değil, aynı zamanda gayrimenkullerden kaynaklanacak her türlü gelir unsurunu da kapsamaktadır.

Maddenin 1 inci fıkrası ile gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelirin (tarım veya ormancılıktan elde edilen gelir dahil) vergileme hakkı, gayrimenkulün bulunduğu Âkit Devlete bırakılmaktadır.

2 nci fıkra, "gayrimenkul varlık" teriminin tanımına ilişkindir.

3 üncü fıkrada, gayrimenkul varlığın doğrudan kullanımı, kiralanması veya başka bir suretle kullanımından elde edilen gelire 1 inci fıkra hükmünün uygulanacağı belirtilmektedir.

4 üncü fıkrada ise, 1 ve 3 üncü fıkra hükümlerinin, bir teşebbüsün gayrimenkul varlıklardan elde ettiği gelir ile serbest meslek faaliyetlerinin icrasında kullanılan gayrimenkullerden elde edilen gelire de uygulanacağı öngörülmektedir.

Madde 7.- Ticari Kazançlar

Maddenin 1 inci fıkrası, ticari kazancın vergilendirilmesindeki genel prensibi açıklamaktadır. Buna göre ticari kazanç, teşebbüsün mukim olduğu Devlette vergilendirilecektir. Ancak, faaliyetin diğer Âkit Devlette bir işyeri vasıtasıyla yürütülmesi halinde, kazancın sadece bu işyerine atfedilebilen kısmı diğer Âkit Devlette vergilendirilebilecektir.

2 nci fıkra, işyeri kazançlarının hesaplanmasındaki esaslara ilişkindir. Buna göre, işyeri bağımsız bir teşebbüs gibi ele alınacak ve benzer teşebbüslerin benzer koşullarda elde etmesi gereken kazanç, söz konusu işyerine atfedilecektir. Böylece, işyeri-merkez ilişkilerinde emsaline göre yüksek veya düşük fiyatlandırmaya gidildiğinde olaya müdahale edilip, gerçekçi fiyatların fatura edilmesiyle yeni bir vergi matrahı belirlenecek ve vergileme bu matrah üzerinden yapılacaktır.

3 üncü fıkra, işyeri kazancının belirlenmesi sırasında hangi tür giderlerin indirilebileceğine ilişkindir.

4 üncü fıkra, teşebbüs adına sadece mal ve ticari eşya almında bulunan işyerine, bu faaliyeti dolayısıyla kazanç atfedilemeyeceğine ilişkindir.

5 inci fıkra ise, ticari kazancın, Anlaşmanın diğer maddelerinde belirtilen gelir unsurlarını da kapsamına alması halinde ilgili madde hükümlerini saklı tutmaktadır.

Madde 8.- Gemicilik, Hava ve Kara Taşımacılığı

1 inci fıkra, bir Âkit Devlet teşebbüsünün diğer Âkit Devlette uluslararası trafik kapsamına giren türden gemi, uçak veya kara nakil vasıtası işletmeciliğinden sağladığı kazançların, yalnızca teşebbüsün mukim olduğu Âkit Devlette vergilendirilebileceğini öngörmektedir. Diğer bir ifade ile bu tür kazançlar kaynak Devlette vergiden istisna edilmektedir.

2 nci fıkrada, uluslararası trafikte gemi veya uçak işletmeciliğinden elde edilen kazançların 1 inci fıkraya hükümlerinin uygulanacağı kazançların yanı sıra; arızı olarak elde edilmesi şartıyla kon-
teynerlerin kullanımından veya kiralanmasından elde edilen kazançları da kapsayacağı ifade edil-
mektedir.

3 üncü fıkrada, 1 inci fıkrada benimsenen prensibin, ortaklık, ortak teşebbüs veya uluslararası iş-
letilen bir acenteye iştirak dolayısıyla elde edilen kazançlar için de geçerli olduğu hükme bağlanmıştır.

Madde 9.- Bağımlı Teşebbüsler

Kurumlar Vergisi Kanunumuzun 15, 16 ve 17 nci maddelerinde düzenlenen örtülü kazanç ve
örtülü sermaye ile ilgili olan bu maddede, bağımlı teşebbüslerin, bağımsız teşebbüslere oranla fark-
lı ticari ilişkilere ve farklı fiyatlandırmalara yönelmeleri halinde Âkit Devletlerin ne tür tedbirler
alabileceği hükme bağlanmaktadır.

1 inci fıkraya, bağımlı teşebbüslerin gerekli itınayı göstermeyip, bağımsız teşebbüsler arasında
geçerli olan fiyatlardan sapmaları halinde, vergi kaybına uğrayan Âkit Devlete ek vergi alma hak-
kını vermektedir. Bu ek vergileme sonunda diğer Devletin, kendi mükellefi olan bağımlı teşebbüs
için yapacağı matrah ve vergi indirimleri ise 2 nci fıkrada düzenlenmiştir.

Madde 10.- Temettüler

1 inci fıkraya, temettülerin vergilendirilmesindeki genel ilke ile ilgili olup, temettü gelirinin esas
itbarıyla temettü gelirini elde edenin mukim olduğu Âkit Devlette vergilendirilmesini öngörmektedir.

2 nci fıkraya, temettülerin, temettüyü ödeyen şirketin mukimi olduğu Devlette, yani temettülerin
doğduğu Devlette de vergilendirilebileceğini öngörmekte ve bu şekilde Türkiye'de veya Lüksem-
burg'da alınacak verginin üst sınırı belirlenmektedir.

3 üncü fıkrada, "temettü" teriminin tanımı yapılmaktadır.

4 üncü fıkrada, Türkiye'de yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunan Lüksemburg
mukimi olan bir şirketin kazancının 7 nci madde (Ticari Kazançlar) çerçevesinde vergilendirildik-
ten sonra, kalan kısım üzerinden Türkiye'de ve bu Devletin iç mevzuat hükümlerine göre de ver-
gilendirilebileceği öngörülmektedir. Ancak, bu kalan kısmın % 10'unu aşmayacak şekilde vergilen-
dirilebileceği hükme bağlanmaktadır.

5 inci fıkraya, temettü lehdarının, temettüyü ödeyen şirketin mukim olduğu diğer Âkit Devlette
bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunması veya bu diğer Devlette yer alan sabit bir yer
vasıtasıyla serbest meslek faaliyetinde bulunması ve söz konusu temettü elde ediş olayı ile bu işyeri
veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunması halinde, 1 inci ve 2 nci fıkraya hükümlerinin uygulan-
mayacağı öngörülmektedir. Bu durumda, ticari kazanç ilişkisi 7 nci madde veya serbest meslek
faaliyetine ilişkin 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

6 ncı fıkraya, bu maddenin 4 üncü fıkraya hükümleri saklı kalmak üzere, bir Âkit Devletin, ken-
disinden kazanç veya gelir elde eden ve diğer Âkit Devletin mukimi olan bir şirketin dağıttığı temet-
tüler üzerinden veya dağıtmadığı kazançlardan herhangi bir vergi alamayacağını öngörmektedir.
Böylece, kaynak Devletin vergileme yetkisi kurum kazancına uygulanmakta, ancak bu durumda,
kâr payı elde eden kişilere doğru bir genişlemeye müsaade edilmemektedir. Fıkrada ayrıca, temet-
tütün, kazanç veya gelirin elde edildiği Devletin mukimlerine ödenmesi ve bu kazanç veya gelirin
elde edildiği Devletteki işyeri ile temettü elde ediş olayı arasında etkin bir bağ bulunması hallerinin
kaynak Devlette vergilendirmeme prensibine istisna teşkil ettiği belirtilmektedir.

Madde 11.- Faiz

1 inci fıkra, faizlerin vergilendirilmesindeki genel ilkeyi belirlemektedir. Buna göre, faizi vergilendirme hakkı lehdarın mukim olduğu Âkit Devlete ait olmaktadır.

2 nci fıkrada, faizin gerçek lehdarının diğer Âkit Devletin mukimi olması durumunda, iki yıldan fazla bir süre için yapılan borçlanma üzerinden ödenen faizde, faizin gayrisafi tutarının % 10'unu; diğer tüm durumlarda ise % 15'ini aşmamak koşulu ile elde edildiği Âkit Devlette vergilendirilebileceği hükme bağlanmıştır.

3 üncü fıkrada, "faiz" teriminin kapsamı belirlenmiştir.

4 üncü fıkrada, faizin gerçek lehdarı , faizin elde edildiği diğer Âkit Devlette bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa veya bir Türkiye mukimi, Lüksemburg'da yer alan sabit bir yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve faizin ödendiği alacak ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, söz konusu faizin 1 inci ve 2 inci madde hükümleri çerçevesinde değil, ticari kazançla ilişkin 7 nci madde veya serbest meslek faaliyetlerine ilişkin 14 üncü madde hükümleri çerçevesinde vergilendirileceği öngörülmektedir.

5 inci fıkra, faiz gelirlerinin hangi durumda bir Âkit Devlette elde edilmiş sayılacağını hükme bağlamaktadır. Buna göre, faizi ödeyenin bir Âkit Devletin mukimi olması halinde, söz konusu faizin bu Âkit Devlette elde edildiği kabul olunacaktır. Ancak faiz ödeyen kişinin bir Âkit Devlette faiz ödemeye neden olan borç-alacak ilişkisiyle bağlantılı bir işyerine veya sabit yere sahip olması durumunda faizin bu işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Devlette elde edildiği kabul edilecektir.

6 ncı fıkra, faiz miktarının belirlenmesinde muvazaa durumunu açıklığa kavuşturmaktadır. Fıkra hükmüne göre muvazaa yapabilecek kişiler, aralarında özel ilişki bulunan faiz ödeyen kişi ile faiz lehdarı veya her ikisiyle bir başka kişi olarak belirtilmektedir. Muvazaa durumu ise, özel ilişkinin olmadığı hallerde, kişiler arasında kararlaştırılan faiz miktarını aşan bir faizin ödenmesi olarak ortaya konmuştur. Bu durumda fazla kısım, bu maddede tanımlanan ve indirimli vergiye tabi olan bir faiz olarak nitelendirilmeyip, Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak Âkit Devletlerin iç mevzuatına göre vergilendirilecektir.

7 nci fıkraya göre, bir Âkit Devlet mukiminin, diğer Âkit Devlet mukimine sınav, ticari veya bilimsel mal, teçhizat ya da ticari eşya satması ve bu satışa ilişkin ödemenin söz konusu mal, teçhizat veya ticari eşyanın teslimi sonrasında belirlenen bir süre içinde yapılması halinde, bu ödemeler, bu maddenin amaçları bakımından faiz olarak kabul edilemeyecektir; bu durumda işyerine ilişkin 5 inci ve ticari kazançlara ilişkin 7 nci madde hükümleri uygulanacaktır.

Madde 12.- Gayrimaddi Hak Bedelleri

1 inci fıkra, vergilemedeki genel ilkeyi belirlemekte ve vergileme hakkını ödeme yapılan kişinin mukim olduğu Devlete tanımaktadır.

2 nci fıkra hükmü, gayrimaddi hak bedellerinin elde edildiği Devlete de % 10'u aşmayacak şekilde vergi alma hakkı tanımaktadır.

3 üncü fıkra, gayrimaddi hak bedellerinin tanımı ile ilgilidir.

4 üncü fıkrada, bir işyeri veya sabit yer vasıtasıyla elde edilen gayrimaddi hak bedellerinin indirimli vergi oranına göre değil, ticari kazançla ilişkin 7 nci veya serbest meslek faaliyetlerine ilişkin 14 üncü madde hükümlerine göre vergilendirileceği öngörülmektedir.

5 inci ve 6 ncı fıkralarda, faizde olduğu gibi gayrimaddi hak bedellerinin nerede elde edilmiş sayılacağı ve muvazaah durumlarda nasıl vergilendirileceğine ilişkin özel hükümler yer almaktadır.

Madde 13.- Sermaye Değer Artış Kazançları

1 inci fıkrada, 6 ncı maddede tanımlanan gayrimenkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançların, bu varlıkların bulunduğu Âkit Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir.

2 nci fıkrada, bir işyerinin aktifine dahil olan veya serbest meslek faaliyetinin icrasında kullanılan sabit yere ait menkul varlıkların, bu işyeri veya sabit yerin elden çıkarılmasından doğan kazançların, bu işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Âkit Devlette vergilendirileceği hükme bağlanmıştır.

3 üncü fıkrada, bir Âkit Devlet mukimince uluslararası trafikte işletilen gemi, uçak veya kara nakil vasıtalarının veya bunların işletilmesine tahsis edilen menkul varlıkların satışından elde edilen kazançların, yalnızca gemi, uçak veya karayolu nakil vasıtalarını işleten teşebbüsün mukim olduğu Âkit Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir.

4 üncü fıkrada, bu maddenin 1, 2 ve 3 üncü fıkralarında sayılanların dışında kalan varlıkların satışından doğan kazançların, bu varlıkları elden çıkaranların mukim olduğu Âkit Devlette vergilendirileceği hükme bağlanmıştır. Bununla beraber, diğer Âkit Devlette elde edilen sermaye değer artış kazançları, iktisap ve elden çıkarma arasındaki süre bir yılı aşmadığı takdirde, diğer Âkit Devlette vergilendirilebilir.

Madde 14.- Serbest Meslek Faaliyetleri

Maddenin 1 inci fıkrasında, bir Âkit Devletin mukimi olan gerçek kişinin, serbest meslek hizmetleri veya bağımsız nitelikteki diğer faaliyetlerden elde ettiği gelirlerin, mukim olunan Devlette vergilendirileceği; ancak bu kişinin diğer Devlette bulunan sabit bir yeri kullanarak icra ettiği serbest meslek faaliyetlerinden veya bu diğer Devlette kesintisiz 12 aylık bir dönemde toplam 183 günü aşan faaliyet icrasından elde ettiği gelirlerin, söz konusu sabit yere atfedilen miktarla ya da bu Devlette bulunulan süre içinde icra edilen hizmet ve faaliyetlerle sınırlı olmak üzere bu diğer Devlette vergilendirileceği hükme bağlanmıştır.

2 nci fıkrada, 1 inci fıkrada gerçek kişilerin elde ettiği serbest meslek kazançları için öngörülen hükmün benzeri, teşebbüsler için de öngörülmüştür.

3 üncü fıkrada, "serbest meslek faaliyetleri" teriminin tanımı yapılmaktadır.

Madde 15.- Bağımlı Faaliyetler

1 inci fıkrada, ücret gelirlerinin vergilendirilmesine ilişkin genel kural belirtilmektedir. Buna göre, hizmetin diğer Devlette ifa edilmemesi şartıyla, bir Âkit Devlet mukimince elde edilen maaş, ücret ve diğer benzeri gelirler, mukim olunan Devlette vergilendirilecektir. Hizmetin diğer Devlette ifa edilmesi halinde, belli şartlarla kaynak Devlete de vergileme yetkisi tanınabilecektir. Ancak, söz konusu kural, bu Anlaşmanın 16, 18, 19 ve 20 ncı maddelerinde öngörülen hükümleri herhangi bir şekilde etkilemeyecektir. Diğer bir ifadeyle, yönetim kurulu üyeleri, emekliler, kamu görevlileri, öğretmen ve öğrenciler 15 inci maddeye göre değil, kendileriyle ilgili maddelere göre vergilendirileceklerdir.

2 nci fıkrada, ücretin sadece mukim olunan Devlette vergilendirilmesi için hangi şartların bir arada aranması gerektiği belirtilmektedir. Kaynak Devletin vergileme yapabilmesi için öngörülen bu şartlardan birinin ihlali yeterlidir. Bir başka ifadeyle, diğer Devlette hizmet ifa eden bir Âkit Devlet mukiminin bu Devlette ilgili takvim yılı içinde başlayan veya biten herhangi bir oniki aylık dönemde bir veya bir kaç seferde toplam 183 günden fazla kalması veya ücret ödemesinin bu diğer

Devletin mukimi olan bir işveren tarafından veya onun adına yapılması ya da söz konusu ödemenin, işverenin bu diğer Devlette sahip olduğu bir işyerinden veya sabit yerden yapılması durumunda, elde edilen ücretler kaynak Devlette vergilendirilecektir.

3 üncü fıkrada, bir Âkit Devlet teşebbüsü tarafından uluslararası trafikte işletilen gemi, uçak veya kara nakil vasıtalarında çalışan personelin bu sıfatları dolayısıyla elde ettikleri gelirlerin bu Devlette vergilendirilebileceği öngörülmektedir.

Madde 16.- Müdürlere Yapılan Ödemeler

Maddede, bir Âkit Devlet mukiminin diğer Âkit Devlette mukim bir şirketin yönetim kurulu üyesi olması dolayısıyla elde ettiği ücret ve diğer benzeri ödemelerin, bu diğer Âkit Devlette vergilendirilebileceği öngörülmektedir.

Madde 17.- Sanatçı ve Sporcular

1 inci fıkra, bir Âkit Devlet mukimi olan sanatçı ve sporcuların işgal konuları ile ilgili şahsi faaliyetlerinden dolayı diğer Âkit Devlette elde ettikleri gelirlerin, bu faaliyetleri icra ettikleri diğer Âkit Devlette vergilendirileceğini hükme bağlamaktadır. Bu çerçevede, serbest meslek faaliyetleri ile ücret gelirlerini düzenleyen 14 ve 15 inci madde hükümleri sanatçı ve sporcular açısından geçerli olmayıp, vergileme yalnızca 17 nci madde kapsamında yapılacaktır.

2 nci fıkra organizatörlerle ilgili olup, sanatçı ve sporcuların işgal konularıyla ilgili faaliyetlerden doğan gelirin, sanatçı veya sporcuların kendilerine değil de, bir başka gerçek veya tüzel kişiye yönelmesi halinde, vergilemenin, faaliyetin icra edildiği Âkit Devlette yapılacağını öngörmektedir. Ancak böyle bir durumda, ticari kazançların, serbest meslek kazançlarının ve ücretlerin vergilendirilmesini düzenleyen bu Anlaşmanın 7, 14 ve 15 inci madde hükümleri dikkate alınmayıp, vergileme yalnızca 17 nci madde kapsamında yapılacaktır.

3 üncü fıkrada, bir Âkit Devlette icra edilen ve diğer Âkit Devletlerin kamusal fonlarından desteklenen sanatsal ve sportif faaliyetlerden elde edilen gelirin, bu Devlette vergiden istisna edileceği hükmü öngörülmektedir.

Madde 18.- Emekli Maaşları

1 inci fıkra, geçmiş hizmetler karşılığında ödenen emekli maaşları ve sağlanan diğer benzeri gelirlerin bunları elde edenin mukim olduğu Devlette vergilendirileceği hükmünü öngörmektedir. Söz konusu kural, Anlaşmanın 19 uncu maddesinin 2 nci fıkrasında öngörülen hükümleri herhangi bir şekilde etkilemeyecektir.

2 nci fıkrada, bir Âkit Devletin sosyal güvenlik mevzuatı uyarınca ödenen emekli maaşlarının, ömür boyu sağlanan düzenli ödemelerin ve diğer ödemelerin sadece bu Devlette vergilendirilebileceği hükme bağlanmıştır.

Madde 19.- Kamu Görevleri

1 inci fıkrada, emekli maaşları hariç, bir Âkit Devletin kendisi, politik altbölümü veya mahal-i idaresi tarafından yapılan ücret, maaş ve diğer benzeri ödemelerin, ödemeyi yapan Devlette vergilendirileceği; ancak, hizmetin diğer Devlette verilmesi ve gerçek kişinin bu Devletin mukimi ve vatandaşı olması veya yalnızca bu hizmeti vermek için bu Devletin mukimi durumuna geçmemesi şartıyla, vergilemenin bu diğer Devlette yapılacağı hükme bağlanmıştır.

2 nci fıkrada bir Âkit Devletin kendisi, politik altbölümü, mahalli idaresi tarafından veya bunlarca oluşturulan fonlardan ödenen emekli maaşlarının ödemeyi yapan Devlette vergilendirileceği; ödemenin yapıldığı kişinin diğer Âkit Devletin mukimi ve vatandaşı olması durumunda ise vergilemenin yalnızca mukim Devlette yapılacağı öngörülmektedir.

3 üncü fıkrada ise, bir Âkit Devletin kendisi, politik altbölümü veya mahalli idaresi tarafından yürütülen ticari faaliyetlerle ilgili olan hizmetler karşılığında yapılan ücret, maaş ve diğer benzeri ödemeler ile emekli maaşlarında 15, 16 ve 18 inci madde hükümlerinin geçerli olacağı öngörülmektedir.

Madde 20.- Öğretmen ve Öğrenciler

Maddenin 1 inci fıkrasında, öğrenci veya stajyerlerin öğrenim veya mesleki eğitimde buldukları Devlette yararlanacakları vergi istisnasının sınırları hükme bağlanmaktadır. Buna göre, öğrenciler ve stajyerler yalnızca geçim, öğrenim veya mesleki eğitim masraflarını karşılayan ve buldukları Devletin dışındaki kaynaklardan yapılan ödemeler dolayısıyla öğrenim gördükleri Âkit Devlette vergiye tabi tutulmayacaklardır.

2 nci fıkrada, bir Âkit Devletin vatandaşı olup diğer Âkit Devlette, öğretim veya bilimsel araştırmaya yapmak amacıyla iki yılı aşmayan bir süre veya süreler için bulunan bir öğretmen veya öğretim üyesine, kendi öğretim ve araştırma hizmetleri karşılığında bu Devletin dışındaki kaynaklardan yapılan ödemelerin bu Devlette vergiye tabi tutulmayacağı öngörülmektedir.

3 üncü fıkrada, bir Âkit Devletin mukimi veya önceden mukimi olan ve diğer Âkit Devlette öğrenimi veya mesleği konusunda uygulama alışkanlıkları kazanmak üzere, bir takvim yılı içinde 183 günü aşmayacak süre veya süreler içinde hizmet ifa eden bir öğrenci veya stajyerin elde ettiği ücretlerin diğer Devlette vergilendirilmeyeceği hükme bağlanmaktadır.

Madde 21.- Diğer Gelirler

1 inci fıkrada bir Âkit Devlet mukiminin bu Anlaşmanın bundan önceki maddelerinde kavranmayan gelir unsurlarının, mukimi olduğu Devlette vergilendirileceği belirtilmiştir.

2 nci fıkrada ise, 6 ncı maddenin 2 inci fıkrasında tanımlanan gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelirler hariç olmak üzere, bir Âkit Devlet mukimi olan söz konusu gelir lehdarının diğer Âkit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette veya sabit yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyetinde bulunması halinde ve gelirin ödendiği hak veya varlık ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ var ise, bu gelire 1 inci fıkra hükümleri uygulanmayıp olayına göre 7 veya 14 üncü madde hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

Madde 22.- Servet

1 inci fıkrada, bir Âkit Devlet mukiminin, diğer Âkit Devlette bulunan ve gayrimenkul varlıklardan oluşan servetinin, bu diğer Devlette vergilendirilebileceği hükme bağlanmıştır.

2 nci fıkrada, bir Âkit Devlet teşebbüsünün, diğer Âkit Devlette sahip olduğu işyerinin aktifine dahil olan menkul varlıkları ile bir Âkit Devlet mukiminin diğer Âkit Devlette serbest meslek faaliyeti icra etmek için kullanabileceği sabit bir yere ait menkul varlıklardan oluşan servetinin bu diğer Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir.

3 üncü fıkraya göre, bir Âkit Devlet teşebbüsü tarafından uluslararası trafikte işletilen gemi, uçak veya kara nakil vasıtalarının işletilmesine tahsis edilen menkul varlıklardan oluşan servet, sadece bu Devlette vergilendirilebilecektir.

4 üncü fıkrada, bir Âkit Devlet mukiminin diğer bütün servet unsurlarının, mukim olunan Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir.

Madde 23.- Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi

1 inci fıkra, Türkiye'de Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi ile ilgili olup; bir Türkiye mukiminin, Lüksemburg'da vergilendirilebilir bir gelir elde etmesi veya servete sahip olması halinde, Türkiye'nin bu mukimin Lüksemburg'da gelir ve servet üzerinden ödenen vergiye eşit miktarda, geliri ve serveti üzerindeki verginin mahsubuna izin vereceği; ancak söz konusu mahsubun Lüksemburg'da vergilendirilebilen gelir veya servet için mahsuptan önce Türkiye'de hesaplanan vergi miktarını aşmaması gerektiği hükme bağlanmıştır.

2 nci fıkranın (a) bendi, Lüksemburg'da Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi ile ilgili olup; bir Lüksemburg mukiminin, Türkiye'de vergilendirilebilir bir gelir elde etmesi veya servete sahip olması halinde; Lüksemburg'un (b) bendindeki hükümler saklı kalmak üzere, bu gelir veya serveti vergiden istisna edeceğini ifade etmektedir.

2 nci fıkranın (b) bendinde ise, bir Lüksemburg mukiminin 10, 11, 12 ve 17 nci madde hükümlerine uygun olarak Türkiye'de vergilendirilebilen bir gelir elde etmesi halinde, Lüksemburg'un, bu mukimin Türkiye'de ödenen vergiye ait bir miktarı mahsup edeceği, ancak söz konusu mahsubun diğer devlette elde edilen gelir üzerinden mahsuptan önce hesaplanan vergi miktarını aşmaması hükme bağlanmıştır.

Fıkranın (c) bendinde ise, Lüksemburg mukimi olan bir şirketin, Türkiye mukimi bir şirketten temettü elde etmesi halinde, temettü elde eden şirket temettü ödeyen şirketin sermayesinin doğruya doğruya en az % 25'ini elinde tutmaktaysa, Lüksemburg'un, söz konusu temettüleri vergiden istisna edeceği; aynı koşullar altında Türk şirketine ait olan hisselerin de Lüksemburg'da servet vergisinden istisna olduğu belirtilmektedir.

3 üncü fıkrada, bir Âkit Devlet mukimi tarafından, Anlaşmaya uygun olarak, o Devlette vergiden istisna edilen bir gelir elde edilmesi veya servete sahip olunması halinde, mukimin geriye kalan geliri ve serveti üzerindeki vergisi hesaplanırken, istisna edilen gelir ve servetin de dikkate alınabileceği belirtilmektedir.

Madde 24.- Ayrım Yapılmaması

Maddenin 1 inci fıkrasında, bir Âkit Devlet vatandaşlarının, diğer Âkit Devlette, o Devletin aynı koşullara sahip vatandaşlarına kıyasla daha değişik veya daha ağır bir vergilemeye ve buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacakları ve bu hükmün Âkit Devletlerden birinin veya her ikisinin mukimi olmayan kişilere de uygulanacağı hükme bağlanmaktadır.

2 nci fıkrada, teşebbüslerin diğer Devlette sahip oldukları işyerlerinin, bu diğer Devletin aynı faaliyetleri yürüten teşebbüslerine kıyasla daha az lehe bir vergilemeyle karşı karşıya kalmayacakları öngörülmektedir.

3 üncü fıkrada, teşebbüslerin diğer devletin teşebbüslerinin tabi oldukları veya olabilecekleri daha değişik veya daha ağır bir vergilemeye ve buna bağlı mükellefiyetlere tutulmayacakları belirtilmektedir.

4 üncü fıkrada, Âkit Devletlerin kendi mukimlerine uyguladıkları şahsi indirimler ile vergi ve matrah indirimlerini, diğer Devletin mukimlerine de uygulamak zorunda olmadıkları belirtilmiştir.

5 inci fıkrada, 9 uncu maddenin 1 inci fıkrası, 11 inci maddenin 6 ncı fıkrası veya 12 nci maddenin 6 ncı fıkrası hükümlerinin uygulanacağı durumlar hariç olmak üzere, bir Âkit Devlet teşebbüsünce, diğer Âkit Devletin bir mukimine ödenen faiz, gayrimaddi hak bedeli ve diğer ödemelerin

bu teşebbüsün vergilendirilebilir kazancının tesbitinde ilk bahsedilen Devletin mukimine yapılmış gibi indirilebileceği belirtilmiştir. Aynı şekilde, teşebbüsün diğer Âkit Devletin mukimine olan borcunun, bu teşebbüsün vergilendirilebilir servetinin belirlenmesinde, söz konusu borç, ilk bahsedilen Devletin bir mukimine yapılmış gibi indirilebileceği ifade edilmektedir.

6 ncı fıkrada ise, bu madde hükümlerinin Anlaşmada kavranan her çeşit ve tanımdaki vergilere uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

Madde 25.- Karşılıklı Anlaşma Usulü

Maddenin ilk iki fıkrası, bir kişinin, taraf Devletlerden herhangi birinin veya her ikisinin işlemlerinin, kendisi açısından bu Anlaşma hükümlerine uygun olmayan sonuçlar yarattığı veya yaratacağı kanaatine varması halinde sorunun nasıl çözümleneceğini hükme bağlamaktadır.

1 inci fıkraya göre, bu kişi durumunu Âkit Devletlerin iç mevzuatlarında öngörülen müracaat usulleriyle bağlı kalmaksızın, mukim olduğu Âkit Devletin yetkili makamına arz edebilecektir. Bu durumda bu kişi, Anlaşma hükümlerine aykırı düşen vergilemenin ilk bildiriminden itibaren üç yıl içerisinde mukim olduğu Âkit Devletin yetkili makamına; durumu 24 üncü maddenin 1 inci fıkrasına uygun bir durumla karşılaşması durumunda vatandaşı olduğu devletin yetkili makamına başvurabilecektir.

2 ncı fıkraya göre, kendisine başvuruda bulunulan yetkili makam sorunu kendi çözemezse, diğer Devletin yetkili makamıyla karşılıklı anlaşmaya varmak için gayret gösterecektir.

Maddenin 3 üncü fıkrasında, yetkili makamların bu Anlaşmanın yorumundan veya uygulanmasından kaynaklanan her türlü güçlüğü veya tereddütü karşılıklı anlaşma yoluyla çözmek için gayret gösterecekleri; aynı zamanda, Anlaşmada ele alınmayan durumlardan kaynaklanan çifte vergilendirmenin ortadan kaldırılması için de birbirlerine danışabilecekleri belirtilmektedir.

4 üncü fıkraya göre, yetkili makamlar, anlaşmaya varabilmek için ortak bir komisyon aracılığıyla haberleşebileceklerdir.

Madde 26.- Bilgi Değişimi

Gerek bu Anlaşmanın doğru bir şekilde uygulanabilmesi için, gerekse kayıp ve kaçakların önlenmesi için Âkit Devletlerin vergi idareleri arasında gerekli hallerde yakın işbirliğine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu maddede, Âkit Devletlerin hangi hallerde bilgi değişiminde bulunacakları, elde edilen bilgilerin kimlere verilebileceği ve bilgi değişiminin sınırları ele alınmıştır.

Madde 27.- Tahsilatta Yardımlaşma

Bu maddede, Âkit devletlerin Anlaşmada bahsedilen vergiler, bu vergilerin faizleri, gider ve ekleri ile cezai nitelik taşımayan para cezalarının tahsili için karşılıklı olarak yardımlaşacakları ve birbirlerine destek olacakları; bunun için başvurunun gerekli belgelerle birlikte yapılması, alacaklar için talepte bulunulan devlette herhangi bir ayrıcalığa sahip olunmayacağı ve icra araçlarının kullanılma zorunluluğunun bulunmadığı ifade edilmektedir.

Madde 28.- Diplomat Hüviyetindeki Memurlar ve Konsolosluk Memurları

Bu maddede, diplomat hüviyetindeki memurlar ve konsolosluk memurlarının Devletler hukukunun genel kurallarına veya özel anlaşma hükümlerine göre yararlandıkları mali ayrıcalıklarının bu Anlaşma hükümlerinden etkilenmeyeceği belirtilmektedir.

Madde 29.- Belirli Şirketlerin Kapsam Dışı Tutulması

Bu maddede, bu Anlaşmanın özel Lüksemburg mevzuatında belirlenen holding şirketlere ve Türkiye mukiminin söz konusu şirketlerden elde ettiği gelire, bu şirketlerde sahip olduğu hisselerle ya da haklara uygulanmayacağı ifade edilmektedir.

Madde 30.- Yürürlüğe Girme

Bu maddede, Anlaşmanın ne zaman yürürlüğe gireceği ve vergiler açısından ne zaman hüküm ifade edeceği belirtilmiştir. Buna göre Anlaşma, her bir Âkit Devletin gerekli işlemleri tamamladığını diğerine bildirmesini müteakip, bu bildirimlerin sonuncusunun alındığı tarihte yürürlüğe girecek ve kaynaktan tevkif edilen vergiler yönünden, Anlaşmanın yürürlüğe girmesini izleyen yılın Ocak ayının birinci günü veya daha sonra ödenen veya borçlanılan miktarlar için; diğer vergiler yönünden, Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihi izleyen Ocak ayının birinci günü veya daha sonra başlayan vergilendirme yılları için hüküm ifade edecektir.

Madde 31.- Yürürlükten Kalkma

Madde, Anlaşmanın feshedilinceye kadar yürürlükte kalacağını belirtmekte, fesih usulünü açıklamakta ve fesih halinde her iki Âkit Devlette hangi vergilendirme dönemleri için hüküm ifade edeceğini belirlemektedir.

PROTOKOL HÜKÜMLERİNİN GEREKÇESİ

Anlaşmanın bir bölümünü oluşturan ve Anlaşma maddelerinin sonunda yer alan Protokol 2 maddeden ibarettir.

1 inci fıkrada, 2 nci maddeye ilave olarak, Anlaşmanın imzalanmasından sonra Türkiye'nin, Lüksemburg servet vergisine denk bir vergi ihdas etmesi durumunda, yetkili makamlarca aksine karar verilmemişse, Anlaşmanın otomatik olarak bu vergiye de uygulanacağı hükmü yer almaktadır.

2 nci fıkrada, 12 ve 13 üncü maddelere ek olarak, 12 nci maddenin 3 üncü fıkrasına uygun olarak yapılan "satış" karşılığında elde edilen her türlü ödemenin, söz konusu varlığın gerçekten elden çıkarılması karşılığında yapıldığı ispatlanmadıkça, 12 nci madde hükümlerinin uygulanacağı; bu tür bir durum söz konusu olursa 13 üncü madde hükümlerinin uygulanacağı kabul edilmiştir.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

3.11.2004

Esas No. : 1/914

Karar No. : 3

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lüksemburg Büyük Dükalığı Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı Komisyonumuzun 3 Kasım 2004 tarihli 2 nci toplantısında Dışışleri Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı temsilcilerinin katılmalarıyla görüşülmüştür.

Kişilerin aynı gelir üzerinden iki devlette birden vergilendirilmesinin vergi kaçakçılığının önlenmesini amaçlayan, muhtelif gelir unsurlarının vergilendirilmesine ilişkin ilke ve düzenlemeler içeren Anlaşma, karşılıklı olarak yatırımcılar için yararlar sağlayacağı düşünüülerek, Komisyonumuzca benimsenmiş ve Tasarı aynen kabul edilmiştir.

Komisyonumuzca, 16 Kasım 2004 tarihinde Sayın Başbakanımızın Lüksemburg'a yapacağı ziyaretten önce yasallaşmasını teminen, Tasarı'nın, İttüzüğün 52 nci maddesine göre öncelikle görüşülmesine karar verilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Mehmet Dülger</i>	<i>Eyyüp Sanay</i>	<i>Mustafa Dünder</i>
Antalya	Ankara	Bursa
Kâtip	Üye	Üye
<i>Metin Yılmaz</i>	<i>Mahmut Koçak</i>	<i>Ramazan Toprak</i>
Bolu	Afyon	Aksaray
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Edip Uğur</i>	<i>V. Haşim Oral</i>	<i>Aziz Akgül</i>
Balıkesir	Denizli	Diyarbakır
Üye	Üye	Üye
<i>Muzaffer Gülyurt</i>	<i>İnal Batu</i>	<i>Halil Akyüz</i>
Erzurum	Hatay	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet B. Denizolgun</i>	<i>Hüseyin Kansu</i>	<i>Onur Öymen</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Fikret Ünlü</i>	<i>Nihat Eri</i>	
Karaman	Mardin	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE LÜKSEMBURG BÜYÜK DÜKALIĞI ARASINDA GELİR VE SERVET ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLERDE ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ ÖNLEME VE VERGİ KAÇAKÇILIĞINA ENGEL OLMA ANLAŞMASININ VE EKİ PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. - 9 Haziran 2003 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Lüksemburg Büyük Dükalığı Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması"nın ve eki "Protokol"ün onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.

A. Gül

Devlet Bakanı

B. Atalay

Devlet Bakanı

G. Akşit

Millî Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı V.

C. Çiçek

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

A. Şener

Devlet Bakanı V.

B. Atalay

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

İçişleri Bakanı

A. Aksu

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Z. Ergezen

Tarım ve Köyişleri Bakanı

S. Güçlü

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. H. Güler

Çevre ve Orman Bakanı

O. Pepe

DİŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE LÜKSEMBURG BÜYÜK DÜKALIĞI ARASINDA GELİR VE SERVET ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLERDE ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ ÖNLEME VE VERGİ KAÇAKÇILIĞINA ENGEL OLMA ANLAŞMASININ VE EKİ PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. - Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. - Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. -Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE LÜKSEMBURG BÜYÜK DÜKALIĞI
ARASINDA GELİR VE SERVET ÜZERİNDEN ALINAN
VERGİLERDE ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ ÖNLEME VE VERGİ
KAÇAKÇILIĞINA ENGEL OLMA
ANLAŞMASI**

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
İLE
LÜKSEMBURG BÜYÜK DÜKALIĞI**

Gelir ve servet üzerinden alınan vergilerde çifte vergilendirmeyi önleyen ve vergi kaçakçılığına engel olan bir Anlaşma yapmak isteğiyle

AŞAĞIDAKİ ŞEKİLDE ANLAŞMIŞLARDIR:

Madde 1

KİŞİLERE İLİŞKİN KAPSAM

Bu Anlaşma, Akit Devletlerden birinin veya her ikisinin mukimi olan kişilere uygulanacaktır.

Madde 2

KAVRANAN VERGİLER

1. Bu Anlaşma, ne şekilde alındığına bakılmaksızın, bir Akit Devlet veya politik alt bölümleri ya da mahalli idareleri tarafından gelir ve servet üzerinden alınan vergilere uygulanacaktır.

2. Menkul veya gayrimenkul varlıkların devrinden doğan kazançlara uygulanan vergiler ile teşebbüsler tarafından ödenen ücret veya maaşın toplam tutarı üzerinden alınan vergiler ve sermaye değer artışlarına uygulanan vergiler de dahil olmak üzere, toplam gelir, toplam servet veya gelir veya servet unsurları üzerinden alınan tüm vergiler, gelirden ve servetten alınan vergiler olarak kabul edilecektir.

3. Anlaşmanın uygulanacağı şu anda geçerli olan vergiler özellikle:

a) Türkiye yönünden:

i) gelir vergisi;

ii) kurumlar vergisi; ve

iii) gelir vergisi ve kurumlar vergisi üzerinden alınan fon payı;

(Bundan böyle "Türk vergisi" olarak bahsedilecektir);

b) Lüksemburg yönünden:

(i) gerçek kişilerden alınan gelir vergisi (l'impôt sur le revenu des personnes physiques);

(ii) kurumlar vergisi (l'impôt sur le revenu des collectivités);

(iii) servet vergisi (l'impôt sur la fortune); ve

(iv) toplumsal ticaret vergisi (l'impôt commercial communal);

(Bundan böyle "Lüksemburg vergisi" olarak bahsedilecektir);

4. Anlaşma aynı zamanda, Anlaşmanın imza tarihinden sonra mevcut vergilere ilave olarak veya onların yerine alınan ve mevcut vergilerle aynı nitelikte olan veya onlara önemli ölçüde benzeyen vergilere de uygulanacaktır. Akit Devletlerin yetkili makamları, kendi vergi mevzuatlarında yapılan önemli değişiklikleri birbirlerine bildireceklerdir.

Madde 3

GENEL TANIMLAR

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından, metin aksini öngörmedikçe:

a) "Türkiye" terimi, Türkiye'nin egemenlik alanını, karasularını, bunun yanı sıra uluslararası hukuka uygun olarak doğal kaynakların aranması, işletilmesi, korunması ve idare edilmesi amacıyla yargı yetkisi veya egemenlik haklarının kullanıldığı deniz alanlarını ifade eder;

b) "Lüksemburg" terimi, Lüksemburg Büyük Dükalığı'nın egemenlik alanını ifade eder;

c) "Bir Akit Devlet" ve "diğer Akit Devlet" terimleri, metnin gereğine göre, Türkiye veya Lüksemburg anlamına gelir;

d) "Vergi" terimi, bu Anlaşmanın 2 nci maddesinde kavranan herhangi bir vergi anlamına gelir;

e) "Kişi" terimi, bir gerçek kişi, bir şirket ve kişilerin oluşturduğu diğer herhangi bir kuruluşu kapsar;

f) "Şirket" terimi, herhangi bir kurum veya vergileme yönünden kurum olarak muamele gören herhangi bir kuruluş anlamına gelir;

g) "Kayıtlı merkez" terimi, her iki Akit Devletin ilgili kanunlarına göre tescil edilen kanuni merkez anlamına gelir;

h) "Vatandaş" terimi:

i) bir Akit Devletin vatandaşlığına sahip herhangi bir gerçek kişiyi;

ii) bir Akit Devlette yürürlükte olan mevzuata göre statü kazanan herhangi bir tüzel kişiliği, ortaklığı veya derneği

ifade eder;

i) "Bir Akit Devletin teşebbüsü" ve "diğer Akit Devletin teşebbüsü" terimleri sırasıyla, bir Akit Devletin mukimi tarafından işletilen bir teşebbüs ve diğer Akit Devletin mukimi tarafından işletilen bir teşebbüs anlamına gelir;

j) "Yetkili makam" terimi:

i) Türkiye'de, Maliye Bakanını veya onun yetkili temsilcisini; ve

ii) Lüksemburg'da, Maliye Bakanını veya onun yetkili temsilcisini

ifade eder.

k) "Uluslararası trafik" terimi, yalnızca Türkiye'nin veya Lüksemburg'un sınırları içinde gerçekleştirilen gemi, uçak veya kara nakil vasıtası işletmeciliği hariç olmak üzere, bir Türk ya da Lüksemburg teşebbüsü tarafından işletilen gemi, uçak veya kara nakil vasıtası ile yapılan taşımacılığı ifade eder.

2. Anlaşmanın bir Akit Devlet tarafından herhangi bir tarihte uygulanmasına ilişkin olarak, burada tanımlanmamış herhangi bir terim, metin aksini öngörmedikçe, Anlaşmanın uygulanacağı vergilerin amaçları bakımından, o tarihte bu Devletin mevzuatında sahip olduğu anlamı taşıyacak ve bu Devletin yürürlükteki vergi mevzuatında yer alan bir anlam, bu Devletin diğer mevzuatında bu terime verilen anlama göre üstünlük taşıyacaktır.

Madde 4 **MUKİM**

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından, "bir Akit Devletin mukimi" terimi, o Devletin mevzuatı gereğince ev, ikametgah, kanuni merkez (kayıtlı merkez), yönetim yeri veya benzer yapıda diğer herhangi bir kriter nedeniyle orada vergi mükellefi olan kişi anlamına gelir. Ancak bu terim, yalnızca o Devletteki kaynaklardan elde edilen gelir veya o Devlette bulunan servet nedeniyle vergiye tabi tutulan herhangi bir kişiyi kapsamaz.

2. 1 inci fıkraya hükümleri dolayısıyla bir gerçek kişi her iki Akit Devletin de mukimi olduğunda, bu kişinin durumu aşağıdaki şekilde belirlenecektir:

a) Bu kişi, daimi olarak kalabileceği bir evin bulunduğu Devletin mukimi kabul edilecektir. Eğer bu kişinin her iki Devlette de daimi olarak kalabileceği bir evi varsa, bu kişi, kişisel ve ekonomik ilişkilerinin daha yakın olduğu Devletin mukimi olarak kabul edilecektir (hayati menfaatlerin merkezi);

b) Eğer kişinin hayati menfaatlerinin merkezinin yer aldığı Devlet saptanamazsa veya her iki Devlette de daimi olarak kalabileceği bir evi yoksa, bu kişi yalnızca kalmayı adet edindiği evin bulunduğu Akit Devletin mukimi kabul edilecektir;

c) Eğer kişinin her iki Akit Devlette de kalmayı adet edindiği bir ev varsa veya her iki Devlette de böyle bir ev söz konusu değilse, bu kişi yalnızca vatandaşı olduğu Devletin mukimi kabul edilecektir;

d) Eğer kişi her iki Devletin de vatandaşı ise veya her iki Devletin de vatandaşı değilse, Akit Devletlerin yetkili makamları sorunu karşılıklı anlaşmayla çözeceklerdir.

3. Gerçek kişi dışındaki bir kişi, 1 inci fıkraya hükümleri dolayısıyla her iki Akit Devletin de mukimi olduğunda, bu kişi, yalnızca etkin yönetim yerinin bulunduğu Akit Devletin mukimi kabul edilecektir. Bununla beraber, bu kişinin etkin yönetim yeri belirlenemezse, Akit Devletlerin yetkili makamları, bu Anlaşmanın amaçları bakımından bu kişinin hangi Devletin mukimi olarak kabul edileceğini karşılıklı anlaşmayla belirleyeceklerdir.

Madde 5 **İŞYERİ**

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından "işyeri" terimi, bir teşebbüsün işinin tamamen veya kısmen yürütüldüğü işe ilişkin sabit bir yer anlamına gelir.

2. "İşyeri" terimi özellikle şunları kapsamına alır:

a) Yönetim yeri;

b) Şube;

c) Büro;

d) Fabrika;

e) Atölye, ve

f) Maden ocağı, petrol veya doğal gaz kuyusu, taş ocağı veya doğal kaynakların çıkarıldığı diğer herhangi bir yer.

3. Altı ayı aşan bir süre devam eden bir inşaat şantiyesi, yapım, montaj veya kurma projesi bir işyeri oluşturur.

4. Bu maddenin daha önceki hükümleri ile bağlı kalmıksızın, "işyeri" teriminin aşağıdaki hususları kapsamadığı kabul edilecektir:

a) Teşebbüse ait imkanların, teşebbüsün mallarının veya ticari eşyasının yalnızca depolanması, teşhiri veya teslimi amacıyla kullanılması;

b) Teşebbüse ait mal veya ticari eşya stoklarının yalnızca depolama, teşhir veya teslim amacıyla elde tutulması;

c) Teşebbüse ait mal veya ticari eşya stoklarının, yalnızca bir başka teşebbüse işlettilmesi amacıyla elde tutulması;

d) İşe ilişkin sabit bir yerin yalnızca teşebbüse mal veya ticari eşya satın alma veya bilgi toplama amacıyla elde tutulması;

e) İşe ilişkin sabit bir yerin teşebbüs için yalnızca hazırlayıcı veya yardımcı karakter taşıyan diğer herhangi bir işin yürütülmesi amacıyla elde tutulması;

f) İşe ilişkin sabit bir yerin, yalnızca (a) ile (e) bentlerinde bahsedilen faaliyetlerin birkaçını bir arada yürütmek için elde tutulması; ancak işe ilişkin sabit yerdeki bütün bu faaliyetlerin bir arada yürütülmesi sonucunda oluşan faaliyetin hazırlayıcı veya yardımcı nitelikte olması şarttır.

5. 1 inci ve 2 nci fıkraların hükümleri ile bağlı kalmıksızın, bir kişi -6 ncı fıkranın uygulanacağı bağımsız nitelikteki bir acente dışında- bir Akit Devlette, diğer Akit Devletin bir teşebbüsü adına hareket ederse, bu teşebbüs aşağıda belirtilen şartlarla ilk bahsedilen Akit Devlette bu kişinin teşebbüs için gerçekleştirdiği her türlü faaliyet dolayısıyla bir işyerine sahip kabul edilecektir:

a) Eğer bu kişi, o Devlette teşebbüs adına mukavele akdetme yetkisine sahip olur ve bu yetkisini mutaden kullanırsa, kişinin faaliyetleri, 4 üncü fıkrada belirtilen ve işe ilişkin sabit bir yerden yapılması durumunda bu fıkra hükmüne göre bu yeri işyeri haline getirmeyen nitelikteki faaliyetlerden olmadıkça, işyerinin varlığı kabul edilecektir.

b) Eğer bu kişi, böyle bir yetkisi olmamasına rağmen, teşebbüs adına düzenli olarak sevk ettiği mallardan veya ticari eşyadan ilk bahsedilen Devlette mutaden mal veya ticari eşya stoku bulundursa, işyerinin varlığı kabul edilecektir. Söz konusu kişinin, ilk bahsedilen Devlette vergiden kaçınmak amacıyla mal veya ticari eşyanın yalnızca düzenli olarak sevkini değil aynı zamanda satış sözleşmesini bizzat akdetmesi hariç, bu mal veya ticari eşyanın satışıyla ilgili tüm faaliyetleri yerine getirdiği ispatlanmadıkça, bir önceki cümle hükümleri uygulanmayacaktır.

6. Bir teşebbüs, bir Akit Devlette, işlerini yalnızca kendi işlerine olağan şekilde devam eden bir simsar, genel komisyon acentesi veya bağımsız statüde diğer herhangi bir acente vasıtasıyla yürüttüğü için bu Devlette bir işyerine sahip kabul olunmayacaktır.

7. Bir Akit Devletin mukimi olan bir şirket, diğer Akit Devletin mukimi olan veya bu diğer Devlette ticari faaliyette bulunan (bir işyeri vasıtasıyla veya diğer bir şekilde) bir şirketi kontrol eder ya da onun tarafından kontrol edilirse, şirketlerden her biri diğeri için bir işyeri oluşturmayacaktır.

Madde 6

GAYRİMENKUL VARLIKLARDAN ELDE EDİLEN GELİR

1. Bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette bulunan gayrimenkul varlıklardan elde ettiği gelir (tarım veya ormancılıktan elde edilen gelir dahil), bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. "Gayrimenkul varlık" terimi, sözkonusu varlığın bulunduğu Akit Devletin mevzuatına göre tanımlanacaktır. Terim her halükarda, gayrimenkul varlığa müteferri varlıkları, tarım ve ormancılıkta kullanılan araçları ve hayvanları, her çeşit balıkçılık alanlarını, özel hukuk hükümlerinin uygulanacağı gayrimenkul mülkiyetine ilişkin hakları, gayrimenkul intifa haklarını ve maden ocaklarının, kaynakların ve diğer doğal kaynakların işletilmesi veya işletme hakkı karşılığında doğan sabit ya da değişken ödemeler üzerindeki hakları kapsayacak; gemiler ve uçaklar gayrimenkul varlık olarak kabul edilmeyecektir.

3. 1 inci fıkra hükümleri, gayrimenkul varlığın doğrudan kullanımından, kiralanmasından veya diğer herhangi bir şekilde kullanımından elde edilen gelire uygulanacaktır.

4. 1 inci ve 3 üncü fıkra hükümleri aynı zamanda, bir teşebbüsün gayrimenkul varlıklardan elde ettiği gelir ile serbest meslek faaliyetlerinin icrasında kullanılan gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelire de uygulanacaktır.

Madde 7

TİCARİ KAZANÇLAR

1. Bir Akit Devlet teşebbüsüne ait kazanç, sözkonusu teşebbüs diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunmadıkça, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir. Eğer teşebbüs yukarıda bahsedilen şekilde ticari faaliyette bulunursa, teşebbüsün kazancı yalnızca işyerine atfedilebilen miktarla sınırlı olmak üzere bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. 3 üncü fıkra hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet teşebbüsü diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunduğu anda, her iki Akit Devlette de bu işyerine atfedilecek kazanç, bu işyeri aynı veya benzer koşullar altında aynı veya benzer faaliyetlerde bulunan, tamamen ayrı ve bağımsız bir teşebbüs olsaydı ve işyerini oluşturduğu teşebbüsten tamamen bağımsız bir nitelik kazansaydı ne kazanç elde edecek ise aynı miktarda bir kazanç olacaktır.

3. Bir işyerinin kazancı belirlenirken, işyerinin bulunduğu Devlette veya başka yerde yapılan, yönetim ve genel idare giderleri de dahil olmak üzere işyerinin amaçlarına uygun olan giderlerin indirilmesine müsaade edilecektir. İşyeri tarafından, teşebbüsün ana merkezine veya yurtdışında bulunan diğer herhangi bir işyerine lisans, patent veya diğer hakların kullanımı karşılığında yapılan gayrimaddi hak bedeli, ücret veya diğer benzeri ödemelerin, verilen hizmetler veya yönetim karşılığında yapılan komisyon ödemelerinin, bankacılık teşebbüsleri hariç olmak üzere, işyerine ödünç verilen paralar karşılığında ödenen faizlerin gider olarak indirilmesine (gerçekten yapılan giderlerin geri ödenmesi hariç) müsaade edilmeyecektir.

4. İşyerine, bu işyeri tarafından teşebbüs adına yalnızca mal veya ticari eşya satın alınması dolayısıyla hiç bir kazanç atfedilmeyecektir.

5. Kazanç, bu Anlaşmanın diğer maddelerinde ayrı olarak düzenlenen gelir unsurlarını da kapsamına aldığı anda, o maddelerin hükümleri bu madde hükümlerinden etkilenmeyecektir.

Madde 8

GEMİCİLİK, HAVA VE KARA TAŞIMACILIĞI

1. Bir Akit Devlet teşebbüsünün uluslararası trafikte gemi, uçak veya kara nakil vasıtası işletmeciliğinden elde ettiği kazançlar, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

2. Bu maddenin amaçları bakımından, bir Akit Devlet teşebbüsünün uluslararası trafikte gemi veya uçak işletmeciliğinden elde ettiği kazançlar, 1 inci fıkra hükümlerinin uygulanacağı kazançların yanısıra arzi olarak elde edilmesi koşulu ile konteynerlerin kullanımından veya kiralanmasından elde edilen kazançları da kapsayacaktır.

3. Bu maddenin 1 inci fıkra hükümleri aynı zamanda, bir ortaklığa, bir ortak teşebbüse veya uluslararası faaliyet gösteren bir acenteye iştirak dolayısıyla elde edilen kazançlara da uygulanacaktır.

Madde 9

BAĞIMLI TEŞEBBÜSLER

1. a) Bir Akit Devlet teşebbüsü doğrudan veya dolaylı olarak diğer Akit Devlet teşebbüsünün yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığında, veya

b) Aynı kişiler doğrudan veya dolaylı olarak bir Akit Devlet teşebbüsünün ve diğer Akit Devlet teşebbüsünün yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığında,

ve her iki halde de, iki teşebbüs arasındaki ticari veya mali ilişkilerde oluşan veya oluşturulan koşullar, bağımsız teşebbüsler arasında oluşması gereken koşullardan farklılaştığında, olması gereken, fakat oluşan veya oluşturulan koşullar nedeniyle teşebbüslerden birinde kendini göstermeyen kazanç, o teşebbüsün kazancına eklenebilir ve buna göre vergilendirilebilir.

2. Bir Akit Devletin kendi teşebbüsünün kazancına dahil edip vergilendirdiği kazanç, diğer Akit Devlette vergilendirilen diğer Devletin teşebbüsünün kazancını içermesi ve aynı zamanda ilk bahsedilen Devletin kavradığı kazanç, iki bağımsız teşebbüs arasında olması gereken koşullar göz önünde tutularak sonradan ilk bahsedilen Devletçe yapılan hesaplamalar somucunda belirlenen kazanç olması durumunda, diğer Devlet bu belirlemenin yerinde olduğu kanaatine varırsa söz konusu kazanç üzerinden aldığı verginin miktarında gerekli düzeltmeleri yapacaktır. Bu düzeltme yapılırken, bu Anlaşmanın diğer hükümleri göz önünde tutulacak ve gerektiğinde Akit Devletlerin yetkili makamları birbirlerine danışacaklardır.

Madde 10

TEMETTÜLER

1. Bir Akit Devletin mukimi olan bir şirket tarafından diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen temettüler, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber söz konusu temettüler, aynı zamanda temettü ödemesini yapan şirketin mukim olduğu Akit Devlette ve bu Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, temettünün gerçek lehdarı diğer Akit Devletin mukimi ise, bu şekilde alınacak vergi aşağıdaki oranları aşmayacaktır:

a) Türkiye yönünden :

i) Gerçek lehdar, temettü ödeyen şirketin sermayesinin doğrudan doğruya en az yüzde 25'ini elinde tutan bir şirket (ortaklıklar hariç) ise gayrisafi temettü tutarının yüzde 10'u ;

ii) Tüm diğer durumlarda gayrisafi temettü tutarının yüzde 20'si.

b) Lüksemburg yönünden :

i) Gerçek lehdar, temettü ödeyen şirketin sermayesinin doğrudan doğruya en az yüzde 25'ini elinde tutan bir şirket (ortaklıklar hariç) ise gayrisafi temettü tutarının yüzde 5'i;

ii) Tüm diğer durumlarda gayrisafi temettü tutarının yüzde 20'si.

Bu fıkra, içinden temettü ödemesi yapılan şirket kârının vergilendirilmesini etkilemeyecektir.

3. Bu maddede kullanılan "temettü" terimi, hisse senetlerinden, intifa senetlerinden veya intifa haklarından, kurucu hisse senetlerinden veya alacak niteliğinde olmayıp kazançta katılmayı sağlayan diğer haklardan elde edilen gelirler ile dağıtım yapan şirketin mukim olduğu Devletin mevzuatına göre, vergileme yönünden hisse senetlerinden elde edilen gelirle aynı muameleyi gören diğer şirket haklarından elde edilen gelirleri kapsar.

4. Türkiye'de yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunan Lüksemburg mukimi olan bir şirketin kazancı, 7 nci maddeye göre vergilendirildikten sonra, kalan kısım üzerinden Türkiye'de, bu kalan kısmın yüzde 10'unu aşmayacak şekilde vergilendirilebilir.

5. Bir Akit Devlet mukimi olan temettünün gerçek lehdarı, temettüyü ödeyen şirketin mukim olduğu diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa veya bir Türkiye mukimi, Lüksemburg'da yer alan sabit bir yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve sözkonusu temettü elde ediş olayı ile bu işyeri veya sabit yer arasında önemli bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

6. Bir Akit Devlet mukimi olan bir şirket, diğer Akit Devlette kazanç veya gelir elde ettiğinde, bu diğer Devlet, bu şirket tarafından ödenen temettüler üzerinden herhangi bir vergi alamaz. Bunun istisnasını, sözkonusu temettülerin bu diğer Devletin mukimlerinden birine ödenmesi veya temettü elde ediş olayı ile bu diğer Devlette bulunan bir işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunması oluşturur. Aynı şekilde bu diğer Devlet, bu şirketin dağıtılmayan kazançları üzerinden de bir dağıtılmayan kazanç vergisi alamaz. Dağıtılan temettülerin veya dağıtılmamış kazancın tamamen veya kısmen bu diğer Devlette elde edilen kazanç veya gelirden oluşması durumu değiştirmez. Bu fıkra hükümlerine bakılmaksızın, Türkiye, bu maddenin 4 üncü fıkrası uyarınca vergi alabilir.

Madde 11

FAİZ

1. Bir Akit Devlette doğan ve diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen faiz, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber bu faiz, elde edildiği Akit Devlette ve o Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, faizin gerçek lehdarı diğer Akit Devletin mukimi ise, bu şekilde alınacak vergi, aşağıdaki oranları aşmayacaktır:

a) iki yıldan fazla bir süre için yapılan borçlanma üzerinden ödenen faizde, faizin gayrisafi tutarının yüzde 10'u;

b) diğer bütün durumlarda faizin gayrisafi tutarının yüzde 15'i.

3. Bu maddede kullanılan "faiz" terimi, ipotek garantisine bağlı olsun olmasın veya borçlunun kazancına katılma hakkını tanısin tanımasın, her nevi alacaktan doğan gelirleri ve özellikle, kamu menkul kıymetleri ile tahvil veya borç senetlerinden elde edilen gelirler ile gelirin elde edildiği Devletin vergi mevzuatına göre ikrazat geliri sayılan diğer gelirleri ifade eder.

4. Bir Akit Devlet mukimi olan faizin gerçek lehdarı, faizin elde edildiği diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa veya bir Türkiye mukimi, Lüksemburg'da yer alan sabit bir yer vasıtasıyla Lüksemburg'da serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve sözkonusu faizin ödendiği alacak ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

5. Bir Akit Devletin mukimi tarafından ödenen faizin, o Devlette elde edildiği kabul olunacaktır. Bununla beraber, faiz ödeyen kişi, bir Akit Devletin mukimi olsun veya olmasın, bir Akit Devlette faiz ödemeye neden olan borç-alacak ilişkisiyle bağlantılı bir işyerine veya sabit yere sahip olduğunda ve faiz bu işyeri veya sabit yerden kaynaklandığında, sözkonusu faizin, işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

6. Alacak karşılığında ödenen faizin miktarı, ödeyici ile gerçek lehdar arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında var olan özel ilişki nedeniyle, böyle bir ilişkinin olmadığı durumlarda ödeyici ve lehdar arasında kararlaştırılacak miktarı aştığında, bu madde hükümleri yalnızca en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Bu durumda ilave ödeme kısmı, bu Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak, her bir Akit Devletin mevzuatına göre vergilendirilebilecektir.

7. Devletlerden birinin bir mukiminin, diğer Devletin bir mukimine sınai, ticari veya bilimsel mal, teçhizat ya da ticari eşya satması ve bu satışa ilişkin ödemelerin söz konusu mal, teçhizat veya ticari eşyanın teslimi sonrasında belirlenen bir süre içerisinde yapılması durumunda, sözkonusu ödemelerin hiç bir kısmı, bu maddenin amaçları bakımından faiz olarak kabul edilmeyecektir. Bu durumda, 5 inci ve 7 nci madde hükümleri uygulanacaktır.

Madde 12

GAYRİMADDİ HAK BEDELLERİ

1. Bir Akit Devlette doğan ve diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen gayrimaddi hak bedelleri, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber sözkonusu gayrimaddi hak bedelleri, elde edildikleri Akit Devlette ve o Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, gayrimaddi hak bedelinin gerçek lehdarı diğer Akit Devletin mukimi ise, bu şekilde alınacak vergi gayrimaddi hak bedelinin gayrisafi tutarının yüzde 10'unu aşmayacaktır.

3. Bu maddede kullanılan "gayrimaddi hak bedelleri" terimi, sinema filmleri ile radyo ve televizyon kayıtları dahil olmak üzere edebi, sanatsal veya bilimsel her nevi telif hakkının, her nevi patentin, alameti farikanın, desen veya modelin, planın, gizli formül veya üretim yönteminin kullanımı, kullanım hakkı veya satışı için veya sınai, ticari veya bilimsel tecrübeye dayalı bilgi birikimi için veya sınai, ticari veya bilimsel teçhizatın kullanımı veya kullanım hakkı karşılığında yapılan, toplu ödemeler dahil her türlü ödemeyi ifade eder.

4. Bir Akit Devlet mukimi olan gayrimaddi hak bedelinin gerçek lehdarı, sözkonusu bedelin elde edildiği diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa veya bir Türkiye mukimi, Lüksemburg'da yer alan sabit bir yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve sözkonusu bedelin ödendiği hak veya varlık ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkraya hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

5. Bir Akit Devlet mukimi tarafından ödenen gayrimaddi hak bedelinin, o Devlette elde edildiği kabul olunacaktır. Bununla beraber, gayrimaddi hak bedelini ödeyen kişi, bir Akit Devletin mukimi olsun veya olmasın, bir Akit Devlette gayrimaddi hak bedelini ödemeye neden olan hak veya varlık ile bağlantılı bir işyerine veya sabit yere sahip olduğunda ve gayrimaddi hak bedeli bu işyeri veya sabit yerden kaynaklandığında, sözkonusu gayrimaddi hak bedelinin, işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Akit Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

6. Kullanım, hak veya bilgi karşılığında ödenen gayrimaddi hak bedelinin miktarı, ödeyici ile gerçek lehdar arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında var olan özel ilişki nedeniyle, böyle bir ilişkinin olmadığı durumlarda ödeyici ile gerçek lehdar arasında kararlaştırılacak miktarı aştığında, bu madde hükümleri yalnızca en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Bu durumda ilave ödeme kısmı, bu Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak, her bir Akit Devletin mevzuatına göre vergilendirilebilecektir.

Madde 13

SERMAYE DEĞER ARTIŞ KAZANÇLARI

1. Bir Akit Devlet mukimince, diğer Akit Devlette yer alan ve 6 ncı maddede belirtilen gayrimenkul varlıkların elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir Akit Devlet teşebbüsünün diğer Akit Devlette sahip olduğu bir işyerinin ticari varlığına dahil menkul varlıkların veya bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette serbest meslek faaliyeti icra etmek üzere kullandığı sabit bir yere ait menkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançlar, bu işyerinin (yalnız veya tüm teşebbüsle birlikte) veya sabit yerin elden çıkarılmasından doğan kazanç da dahil olmak üzere, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

3. Bir Akit Devlet teşebbüsünce, uluslararası trafikte işletilen gemi, uçak veya kara nakil vasıtalarının veya sözkonusu gemi, uçak veya kara nakil vasıtalarının işletilmesiyle ilgili menkul varlıkların elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir.

4. 1, 2 ve 3 üncü fıkralarda belirtilenlerin dışında kalan varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançlar, yalnızca elden çıkarmanın mukim olduğu Akit Devlette vergilendirilecektir. Bununla beraber, diğer Akit Devlette elde edilen ve bundan önceki cümlede bahsedilen sermaye değer artış kazançları, iktisap ve elden çıkarma arasındaki süre bir yılı aşmadığı takdirde, diğer Akit Devlette vergilendirilebilir.

Madde 14

SERBEST MESLEK FAALİYETLERİ

1. Bir Akit Devlet mukiminin serbest meslek hizmetleri veya bağımsız nitelikteki diğer faaliyetleri dolayısıyla elde ettiği gelir, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir. Bununla beraber, sözkonusu hizmet veya faaliyetler bu diğer Devlette icra edilirse ve eğer:

a) bu kişi, bu diğer Devlette sözkonusu hizmet veya faaliyetleri icra etmek amacıyla sürekli kullanabileceği sabit bir yere sahipse; veya

b) bu kişi, bu diğer Devlette sözkonusu hizmet veya faaliyetleri icra etmek üzere kesintisiz herhangi bir 12 aylık dönemde, bir veya birkaç seferde toplam 183 gün veya daha fazla bir süre kalırsa,

sözkonusu gelir aynı zamanda bu diğer Akit Devlette de vergilendirilebilir.

Böyle bir durumda olayına göre, yalnızca sözkonusu sabit yere atfedilebilen veya yalnızca bu diğer Devlette bulunan süre içinde icra edilen hizmet veya faaliyetlerden elde edilen gelir, bu Diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir Akit Devlet teşebbüsünün serbest meslek hizmetleri veya benzer nitelikteki diğer faaliyetleri dolayısıyla elde ettiği gelir, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir. Bununla beraber, sözkonusu hizmet veya faaliyetler bu diğer Devlette icra edilirse ve eğer:

a) bu teşebbüs, bu diğer Devlette sözkonusu hizmet veya faaliyetlerini icra ettiği bir işyerine sahipse; veya

b) hizmetlerin ifa edildiği dönem ya da dönemler, kesintisiz herhangi bir 12 aylık dönemde toplam 183 günü aşarsa,

sözkonusu gelir aynı zamanda bu diğer Akit Devlette de vergilendirilebilir.

Böyle bir durumda olayına göre, yalnızca sözkonusu işyerine ya da yalnızca bu diğer Devlette icra edilen hizmet veya faaliyetlere atfedilebilen gelir, bu diğer Devlette vergilendirilebilir. Bu teşebbüs her iki durumda da, sözkonusu gelir diğer Devlette bulunan bir teşebbüsün işyerine atfedilebilen bir gelirmiş gibi, bu Anlaşmanın 7 nci madde hükümlerine göre bu diğer Devlette vergilendirilmeyi seçebilir. Bu seçim, diğer Devletin sözkonusu gelir üzerinden vergi tevkifatı yapma hakkını etkilemeyecektir.

3. "Serbest meslek hizmetleri" terimi, özellikle bağımsız olarak yürütülen bilimsel, edebi, sanatsal, eğitici veya öğretici faaliyetleri, bunun yanı sıra doktorların, avukatların, mühendislerin, mimarların, dişçilerin ve muhasebecilerin bağımsız faaliyetleri ile özel mesleki beceri gerektiren diğer faaliyetleri kapsamına alır.

Madde 15

BAĞIMLI FAALİYETLER

1. 16, 18, 19 ve 20 nci maddelerin hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet mukiminin bir hizmet dolayısıyla elde ettiği ücret, maaş ve diğer benzeri gelirler, bu hizmet diğer Akit Devlette ifa edilmedikçe, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir. Hizmet diğer Devlette ifa edilirse, buradan elde edilen gelir bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. 1 inci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette ifa ettiği bir hizmet dolayısıyla elde ettiği gelir, eğer:

a) Gelir elde eden kişi, diğer Devlette ilgili takvim yılı içinde başlayan veya biten herhangi bir oniki aylık dönemde bir veya birkaç seferde toplam 183 günü aşmamak üzere kalırsa, ve

b) Ödeme, diğer Devletin mukimi olmayan bir işveren tarafından veya böyle bir işveren adına yapılırsa, ve

c) Ödeme, işverenin diğer Devlette sahip olduğu bir işyerinden veya sabit yerden yapılmazsa yalnızca ilk bahsedilen Devlette vergilendirilebilecektir.

3. Bu maddenin bundan önceki hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devlet teşebbüsü tarafından uluslararası trafikte işletilen bir gemi, uçak veya kara nakil vasıtasında ifa edilen bir hizmet dolayısıyla elde edilen gelir, bu Devlette vergilendirilebilir.

Madde 16

MÜDÜRLERE YAPILAN ÖDEMELER

Bir Akit Devlet mukiminin, diğer Akit Devletin mukimi olan bir şirketin yönetim kurulu üyesi olması dolayısıyla elde ettiği ücret ve diğer benzeri ödemeler, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

Madde 17

SANATÇI VE SPORCULAR

1. 14 ve 15 inci madde hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devlet mukimi olan tiyatro, sinema, radyo veya televizyon sanatçısı gibi bir sanatçının, bir müzisyenin veya bir sporcunun diğer Akit Devlette icra ettiği şahsi faaliyetleri dolayısıyla elde ettiği gelirler, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir sanatçının ya da sporunun icra ettiği şahsi faaliyetlerden doğan gelir, sanatçının veya sporunun kendisine değil de bir başkasına yönelirse, bu gelir 7, 14 ve 15 inci maddelerin hükümleriyle bağlı kalınmaksızın, sanatçı ya da sporunun faaliyetlerinin icra edildiği Akit Devlette vergilendirilebilir.

3. Bir sanatçı veya sporunun bir Akit Devlette icra ettiği faaliyetlerden elde ettiği gelir, bu Devlete yapılan sözkonusu ziyaretin tamamen veya önemli ölçüde diğer Akit Devletin, politik alt bölümünün veya mahalli idaresinin kamusal fonlarından karşılanması halinde, bu Devlette vergiden istisna edilecektir.

Madde 18

EMEKLİ MAAŞLARI

1. 19 uncu maddenin 2 nci fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet mukimine geçmiş çalışmalarının karşılığında ödenen emekli maaşları ve diğer benzeri gelirler, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir.

2. 1 inci fıkraya hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devletin sosyal güvenlik mevzuatı uyarınca ödenen emekli maaşları, ömür boyu sağlanan düzenli ödemeler ve diğer ödemeler yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir.

Madde 19

KAMU GÖREVLERİ

1. a) Bir Akit Devletin kendisine, politik alt bölümüne veya mahalli idaresine bir gerçek kişi tarafından verilen hizmetler karşılığında bu Devlet, alt bölüm veya idare tarafından sağlanan ve emekli maaşı dışında kalan ücret, maaş ve diğer benzeri ödemeler, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir.

b) Bununla beraber, hizmet diğer Akit Devlette ifa edildiğinde ve gerçek kişi o Devletin bir mukimi olduğunda, sözkonusu ücret, maaş ve diğer benzeri ödemeler yalnızca bu diğer Devlette vergilendirilebilecektir. Ancak bu kişinin:

- i) o Devletin vatandaşı olması; veya
- ii) yalnızca bu hizmeti ifa etmek için o Devletin mukimi durumuna geçmemiş olması zorunludur.

2. a) Bir Akit Devletin kendisi, politik alt bölümü veya mahalli idaresi tarafından ya da bunlarca oluşturulan fonlardan bu Devlete, alt bölüme veya idareye yapılan hizmetler karşılığında bir gerçek kişiye ödenen emekli maaşları yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir.

b) Bununla beraber, gerçek kişinin diğer Akit Devletin bir mukimi ve vatandaşı olması halinde, sözkonusu emekli maaşı yalnızca diğer Akit Devlette vergilendirilebilecektir.

3. Bir Akit Devletin kendisi, politik alt bölümü veya mahalli idaresi tarafından yürütülen ticari faaliyetlerle bağlantılı hizmetler karşılığında yapılan ücret, maaş ve diğer benzeri ödemeler ile emekli maaşlarına 15, 16 ve 18 inci maddelerin hükümleri uygulanacaktır.

Madde 20

ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLER

1. Bir Akit Devleti ziyareti sırasında veya hemen öncesinde diğer Akit Devletin mukimi olan ve ilk bahsedilen Devlette yalnızca öğrenim veya mesleki eğitim amacıyla bulunan bir öğrenci veya

stajyerin, geçim, öğrenim veya mesleki eğitim masraflarını karşılamak için bu Devletin dışındaki kaynaklardan yapılan ödemeler, bu Devlette vergilendirilmeyecektir.

2. Aynı şekilde, bir Akit Devleti ziyareti sırasında veya hemen öncesinde diğer Akit Devletin mukimi olan ve ilk bahsedilen Devlette esas itibarıyla öğretim veya bilimsel araştırma yapmak amacıyla iki yılı aşmayan bir süre veya süreler için bulunan bir öğretmen veya öğretim üyesine, kendi öğretim veya araştırma hizmetleri karşılığında bu Devletin dışındaki kaynaklardan yapılan ödemeler bu Devlette vergiden istisna edilecektir.

3. Bir Akit Devletin mukimi ya da evvelce mukimi olan ve diğer Akit Devlette öğrenimi veya mesleği ile ilgili uygulama alışkanlıkları kazanmak üzere, bir takvim yılı içinde 183 günü aşmayacak süre veya süreler içinde hizmet ifa eden bir öğrenci veya stajyerin elde ettiği ücretler bu diğer Devlette vergilendirilmeyecektir.

Madde 21

DİĞER GELİRLER

1. Bir Akit Devlet mukiminin, nerede doğarsa doğsun, bu Anlaşmanın daha önceki maddelerinde belirtilmeyen gelir unsurları, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir.

2. 6 ncı maddenin 2 nci fıkrasında tanımlanan gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelir hariç olmak üzere, bir Akit Devlet mukimi olan sözkonusu gelirin lehdarı, diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette veya bu diğer Devlette yer alan sabit bir yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve gelirin ödendiği hak veya varlık ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmakta ise, bu gelire 1 inci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

Madde 22

SERVET

1. Bir Akit Devlet mukiminin, 6 ncı maddede bahsedilen gayrimenkul varlıklardan oluşan ve diğer Akit Devlette bulunan serveti, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir Akit Devlet teşebbüsünün diğer Akit Devlette sahip olduğu bir işyerinin aktifine dahil menkul varlıklardan veya bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette serbest meslek faaliyeti icra etmek üzere kullanabileceği sabit bir yere ait menkul varlıklardan oluşan serveti, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

3. Bir Akit Devlet teşebbüsü tarafından uluslararası trafikte işletilen gemi, uçak veya kara nakil vasıtalarından ve sözkonusu gemi, uçak veya kara nakil vasıtalarının işletilmesine tahsis edilen menkul varlıklardan oluşan servet, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir.

4. Bir Akit Devlet mukiminin diğer bütün servet unsurları, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

Madde 23

ÇİFTE VERGİLENDİRMEİNİN ÖNLENMESİ

1. Türkiye bakımından, çifte vergilendirme aşağıdaki şekilde önlenecektir:

Bir Türkiye mukimi, bu Anlaşma hükümlerine uygun olarak, Lüksemburg'da vergilendirilebilen bir gelir elde ettiğinde veya servete sahip olduğunda, Türkiye, buradaki genel hükümleri etkilemeyecek olan Türk vergi mevzuatının yabancı vergilerin mahsubuna ilişkin hükümleri saklı kalmak üzere, Lüksemburg'da gelir veya servet üzerinden ödenen vergiye eşit bir miktarda, bu mukimin geliri veya serveti üzerindeki vergiden mahsubuna izin verecektir.

Bununla beraber sözkonusu mahsup, Lüksemburg'da vergilendirilebilen gelir veya servet için, mahsuptan önce Türkiye'de hesaplanan vergi miktarını aşmayacaktır.

2. Buradaki genel hükümleri etkilemeyecek olan, çifte vergilendirmenin önlenmesine ilişkin Lüksemburg mevzuatı hükümleri saklı kalmak üzere, çifte vergilendirme aşağıdaki şekilde önlenecektir:

a) Bir Lüksemburg mukimi, bu Anlaşma hükümlerine uygun olarak, Türkiye'de vergilendirilebilen bir gelir elde ettiğinde veya servete sahip olduğunda, Lüksemburg, (b) bendindeki hükümler saklı kalmak kaydıyla, bu geliri veya serveti vergiden istisna edecektir.

b) Bir Lüksemburg mukimi, 10,11,12 ve17 nci madde hükümlerine uygun olarak, Türkiye'de vergilendirilebilen gelir elde ettiğinde, Lüksemburg, bu mukimin Türkiye'de ödediği vergiye eşit bir miktarın gerçek kişilerden alınan gelir vergisinden (kurumlar vergisi) mahsubuna izin verecektir. Bununla beraber sözkonusu mahsup Türkiye'de elde edilen gelir unsurlarına atfedilebilen, mahsuptan önce hesaplanan vergi miktarını aşmayacaktır.

c) Lüksemburg mukimi olan bir şirketin, Türkiye mukimi bir şirketten temettü elde etmesi halinde, Lüksemburg, temettü elde eden şirketin, sözkonusu temettüleri ödeyen şirketin sermayesinin doğrudan doğruya en az %25'ini elinde tutan bir şirket olması halinde, sözkonusu temettüleri vergiden istisna edecektir. Yukarıda belirtilen Türk şirketindeki hisseler, aynı koşullar altında, Lüksemburg servet vergisinden de istisnadırlar.

3. Bir Akit Devlet mukimi tarafından Anlaşmanın herhangi bir hükmüne uygun olarak, bu Devlette vergiden istisna edilen bir gelir elde edilmesi veya servete sahip olunması halinde, sözkonusu Devlet, bu mukimin geriye kalan geliri veya serveti ile ilgili vergiyi hesaplariken, istisna edilen geliri ya da serveti de dikkate alabilecektir.

Madde 24

AYRIM YAPILMAMASI

1. Bir Akit Devletin vatandaşları, diğer Akit Devlette, bu diğer Devletin vatandaşlarının aynı koşullarda karşı karşıya kaldıkları veya kalabilecekleri vergilemeden ve buna bağlı mükellefiyetlerden, özellikle mukimlik açısından, değişik veya daha ağır bir vergilemeye veya buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacaklardır. Bu hüküm, 1 inci madde hükümlerine bakılmaksızın, Akit Devletlerden birinin ya da her ikisinin mukimi olmayan kişilere de uygulanacaktır.

2. 10 uncu maddenin 4 üncü fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet teşebbüsünün diğer Akit Devlette sahip olduğu bir işyeri, diğer Devlette, bu diğer Devletin aynı faaliyetleri yürüten teşebbüslerine göre daha az lehe bir vergileme ile karşı karşıya kalmayacaktır.

3. Bir Akit Devletin, diğer Akit Devletin bir veya bir kaç mukimi tarafından, doğrudan veya dolaylı olarak, kısmen veya tamamen sermayesine sahip olunan veya sermayesi kontrol edilen teşebbüsleri, ilk bahsedilen Devlette, bu Devletin benzeri teşebbüslerinin tabi oldukları veya olabilecekleri vergilemeden ve buna bağlı mükellefiyetlerden değişik veya daha ağır vergilemeye veya buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacaklardır.

4. Bu hükümler, bir Akit Devletin kendi mukimlerine şahsi veya ailevi durumları dolayısıyla uyguladığı şahsi indirimleri, vergi ve matrah indirimlerini diğer Akit Devlet mukimlerine de uygulama zorunda olduğu yönünde anlaşılacaktır.

5. 9 uncu maddenin 1 inci fıkrası, 11 inci maddenin 6 ncı fıkrası veya 12 nci maddenin 6 ncı fıkrası hükümlerinin uygulanacağı haller hariç olmak üzere, bir Akit Devlet teşebbüsünce diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen faiz, gayrimaddi hak bedeli ve diğer ödemeler, bu teşebbüsün vergilendirilebilir kazancının belirlenmesinde, sözkonusu ödemeler aynı koşullarda ilk bahsedilen Devletin bir mukimine yapılmış gibi indirilebilecektir. Benzer şekilde, bir Akit Devlet teşebbüsünün diğer Akit Devletin bir mukimine olan herhangi bir borcu, bu teşebbüsün vergilendirilebilir servetinin belirlenmesinde, sözkonusu borç aynı koşullarda ilk bahsedilen Devletin bir mukimine yapılmış gibi indirilebilecektir.

6. Bu madde hükümleri, bu Anlaşmada kavranan vergilere uygulanacaktır.

Madde 25

KARŞILIKLI ANLAŞMA USULÜ

1. Bir kişi, Akit Devletlerden birinin veya her ikisinin işlemlerinin kendisi için bu Anlaşmanın hükümlerine uygun düşmeyen bir vergileme yarattığı veya yaratacağı kanaatine vardığında, bu Devletlerin iç mevzuatlarında öngörülen müracaat usulleriyle bağlı kalmaksızın, olayı mukimi olduğu Akit Devletin yetkili makamına veya durumu 24 üncü maddenin 1 inci fıkrasına uygun düşerse, vatandaşı olduğu Akit Devletin yetkili makamına arz edebilir. Sözkonusu müracaat, Anlaşma hükümlerine aykırı düşen bir vergilemeyle sonuçlanan eylemin ilk bildiriminden itibaren üç yıl içerisinde yapılmalıdır.

2. Sözkonusu yetkili makam, itirazı haklı bulur ve kendisi tatminkar bir çözüme ulaşamaz ise, Anlaşmaya ters düşen vergilemeyi önlemek amacıyla, olayı diğer Akit Devletin yetkili makamıyla karşılıklı anlaşma yoluyla çözmek için gayret sarf edecektir.

3. Akit Devletlerin yetkili makamları, Anlaşmanın yorumundan veya uygulanmasından kaynaklanan her türlü güçlüğü veya tereddütü karşılıklı anlaşmayla çözmek için gayret göstereceklerdir. Yetkili makamlar aynı zamanda, Anlaşmada ele alınmayan durumlardan kaynaklanan çifte vergilendirmenin ortadan kaldırılması için de birbirlerine danışabilir.

4. Akit Devletlerin yetkili makamları, bundan önceki fıkralarda belirtilen hususlarda anlaşmaya varabilmek için birbirleriyle doğrudan ya da kendilerinden veya temsilcilerinden oluşan ortak bir komisyon vasıtasıyla haberleşebilirler.

Madde 26

BİLGİ DEĞİŞİMİ

1. Akit Devletlerin yetkili makamları, bu Anlaşma hükümlerinin yürütülmesi için gerekli olan bilgileri veya Anlaşma ile uyumsuzluk göstermediği sürece, Anlaşma kapsamına giren vergiler ile ilgili iç mevzuat hükümlerinin yürütülmesi için gerekli olan bilgileri değişime tabi tutacaklardır. Bilgi değişimi 1 inci madde ile sınırlı değildir. Bir Akit Devlet tarafından alınan her türlü bilgi, o Devletin kendi iç mevzuatı çerçevesinde elde ettiği bilgiler gibi gizli tutulacak ve yalnızca bu Anlaşmada belirtilen vergilerin tahakkuk veya tahsilleri veya cebri icra ya da cezayla ve bu hususlardaki şikayet ve itirazlara bakmakla görevli kişi veya makamlara (adli makamlar ve idari kuruluşlar dahil) verilebilecektir. Bu kişi veya makamlar sözkonusu bilgileri yalnızca bu amaçlar doğrultusunda kullanacaklardır. Bu kişi veya makamlar sözkonusu bilgileri mahkeme duruşmalarında veya adli kararlar alınırken açıklayabilirler.

2. 1 inci fıkrâ hükümleri, hiçbir surette bir Akit Devleti:

a) Kendisinin veya diğêr Akit Devletin mevzuatına veya idari uygulamalarına uymayacak idari önlemler alma;

b) Kendisinin veya diğêr Akit Devletin mevzuatı veya normal idari işlemleri çerçevesinde elde edilemeyen bilgileri sunma;

c) Herhangi bir ticari, sanai, mesleki sırrı veya ticari işlemleri aleni hale getiren bilgileri veya aleniyeti kamu düzenine aykırı düşen bilgileri verme yükümlülüğü altına sokacak şekilde yorumlanamaz.

Madde 27

TAHSİLATTA YARDIMLAŞMA

1. Akit Devletler, bu Anlaşmada bahsedilen vergiler ile birlikte bu vergilerin faiz, gider ve eklerinin ve cezai nitelik taşımayan para cezalarının tahsili amacıyla karşılıklı olarak yardımlaşmayı ve birbirlerine destek olmayı taahhüt ederler.

2. Sözkonusu başvuru, tahsil edilecek vergilerin vadesinin geldiğinin tespit edilebilmesi amacıyla, başvuruyu yapan Devletin mevzuatının gerektirdiği belgelerle birlikte yapılmalıdır.

3. Bir Akit Devletin yetkili makamının talebi üzerine, diğêr Akit Devletin yetkili makamı, son bahsedilen devlette yukarıda belirtilen vergilerin tahsiline uygulanan mevzuat ve düzenleme hükümlerine uygun olarak, 1 inci fıkrâda kapsanan, ilk devlette tahsil edilebilir hale gelmiş olan vergi alacaklarının tahsilini sağlayacaktır. Bu alacaklar, talep edilen devlette herhangi bir ayrıcalığa sahip olmayacaktır ve bu devlet, kendisinde mevzuat ve düzenleme hükümlerince yetkilendirilmemiş icra vasıtalarını uygulama yükümlülüğü altında değildir.

4. 26 ncı maddenin 1 inci fıkrasının hükümleri, bu maddenin önceki fıkralarının uygulanması bakımından, talep edilen devletin yetkili makamına sunulan bütün bilgilere eşit şekilde uygulanacaktır.

Madde 28

DİPLOMAT HÜVİYETİNDEKİ MEMURLAR VE KONSOLOSLUK MEMURLARI

Bu Anlaşma hükümleri, diplomat hüviyetindeki memurların veya konsolosluk memurlarının uluslararası hukukun genel kuralları veya özel anlaşma hükümleri uyarınca yararlandıkları mali ayrıcalıkları etkilemeyecektir.

Madde 29

BELİRLİ ŞİRKETLERİN KAPSAM DIŞINDA TUTULMASI

Bu Anlaşma özel Lüksemburg mevzuatında, halihazırda 31 Temmuz 1929 tarihli Kanun (loi) ve 17 Aralık 1938 tarihli Karamame (arrêté grand-ducal), belirlenen holding şirketlerine (sociétés holding) uygulanmayacaktır. Bu Anlaşma, ne bir Türkiye mukiminin sözkonusu şirketlerden elde ettiği gelire ne de böyle bir kişinin sözkonusu şirketlerde sahip olduğu hisselerine ya da diğêr haklara uygulanacaktır.

Madde 30

YÜRÜRLÜĞE GİRME

1. Akit Devletlerden her biri, bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için kendi iç mevzuatında ön-görülen işlemlerin tamamlandığını diğerine bildirecektir. Anlaşma, bu bildirimlerden sonuncusunun yapıldığı tarihte yürürlüğe girecektir.

2. Bu Anlaşmanın hükümleri;

a) Kaynakta tevkif edilen vergiler yönünden, Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihi izleyen Ocak ayının birinci günü veya daha sonra ödenen veya mahsup edilen miktarlar için; ve

b) Diğer vergiler yönünden, Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihi izleyen Ocak ayının birinci günü veya daha sonra başlayan vergilendirme yılları için

hüküm ifade edecektir.

Madde 31

YÜRÜRLÜKTEN KALKMA

1. Bu Anlaşma, bir Akit Devlet tarafından feshedilinceye kadar yürürlükte kalacaktır. Akit Devletlerden her biri, Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıllık sürenin bitiminden sonra başlayan herhangi bir takvim yılının sonundan en az altı ay önce diplomatik yollardan fesih ihbarnamesi vermek suretiyle Anlaşmayı feshedebilir.

2. Bu durumda Anlaşma:

a) Kaynakta tevkif edilen vergiler yönünden, fesih ihbarnamesinin verildiği takvim yılının bitiminden sonra ödenen veya mahsup edilen miktarlar için; ve

b) Diğer vergiler yönünden, fesih ihbarnamesinin verildiği takvim yılının bitiminden sonra başlayan vergilendirme yılları için

hüküm ifade etmeyecektir.

BU HUSUSLARI TEYİDEN, aşağıda imzaları bulunan tam yetkili temsilciler, bu Anlaşmayı imzaladılar.

İngilizce dilinde, 9 Haziran 2003 tarihinde, Ankara'da düzenlenmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

HÜKÜMETİ ADINA

Kemal UNAKITAN

Maliye Bakanı

LÜKSEMBURG BÜYÜK DÜKALİĞİ

HÜKÜMETİ ADINA

Luc FRIEDEN

Lüksemburg Büyük Dükalığı

Adalet Hazine ve Bütçe Bakanı

PROTOKOL

Türkiye Cumhuriyeti ile Lüksemburg Büyük Dükalığı arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının imzalanması sırasında, imzalayan taraflar, aşağıdaki hükümlerin Anlaşmanın ayrılmaz bir parçasını oluşturduğu hususunda anlaşmaya varmışlardır.

I. 2 nci Maddeye Ek

Anlaşmanın 2 nci maddesine ilişkin olarak, Türkiye'nin, Anlaşmanın imzalanmasından sonra Lüksemburg servet vergisine denk bir vergi ihdas etmesi halinde, Akit Devletlerin yetkili makamları aksine karar vermemişlerse, Anlaşma otomatik olarak bu vergiye de uygulanacaktır.

II. 12 nci ve 13 üncü Maddelere Ek

Anlaşmanın 12 ve 13 üncü maddelerine ilişkin olarak, 12 nci maddenin 3 üncü fıkrasındaki anlama uygun olarak yapılan "satış" karşılığında elde edilen her türlü ödemeye, bu ödemenin söz konusu varlığın gerçekten elden çıkarılması karşılığında yapıldığı ispatlanmadıkça, 12 nci madde hükümlerinin uygulanacağı kabul edilmiştir. Böyle bir durumda, 13 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

BU HUSUSLARI TEYİDEN, aşağıda imzaları bulunan tam yetkili temsilciler, bu Protokol'ü imzaladılar.

İngilizce dilinde, 9 Haziran 2003 tarihinde, Ankara'da düzenlenmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA
Kemal UNAKITAN
Maliye Bakanı

LÜKSEMBURG BÜYÜK DÜKALIĞI
HÜKÜMETİ ADINA
Luc FRIEDEN
Lüksemburg Büyük Dükalığı
Adalet Hazine ve Bütçe Bakanı

